

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Beati P. Philippi Nerii Florentini. Congregationis Oratorii Fvndatoris

Gallonio, Antonio

Mogvntiæ, 1602

Liber Primvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43172

BEATI
PHILIPPI
NERII VITÆ
LIBER PRIMVS.

Iesu Christiano Leon. X. Pap. ann. Philip. ætatis an.
1515. 16. 17. 18. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.
19. 20. 21.

Ortus eius, & educatio.

PHILIPPVS NERIVS
Leone Decimo Floren-
tiæ nascitur xi. Kal. Au-
gusti B. Mariæ Magdale-
næ per uigilio, post mediam noctem,
anno redempti Orbis millesimo
quingentesimo decimo quinto.

Parentes habuit, Franciscum Ne-
rium, & Lucretiam Antonij Soldi
filiam.

Infanti cum sacris baptismalibus

Vitæ lib. i.

A

initia-

*Historia
huius
instio plu-
res quan-
doq; annos
simul iun-
gere cogi-
mur.*

iniciaretur, Philippi ab optimo, pio-
que Genitore nomen inditum.

Quintum vix iam ætatis annum
attigerat, cum parentes vsque adeò
reuerabatur, vt ne latum quidem,
vnguem ob eorum iussis discesserit
vnquam, nullamque eis molestiam,
nullamque exhibuerit sollicitudinẽ.

Christi
1522. 23.
Adriani
Pap. 1. 2.
Ætatis 8. 9.

Duxerat rusticus, annos huius se-
culi vigesimo secundo, aut certe in-
sequenti, Adriano Sexto Pontifice,
è villa Francisci Nerij patris ad Phi-
lippi ædes asellum onustum pomis:
in hunc Philippus annos tum octo,
vel nouem natus vbi ascendit, con-
tinuo factum est, vt ex altissimo lo-
co cum asello in cellam vinariam
præceps rueret: accurrunt mox mœ-
stissimi parentes, & quem extinctũ
iam inde extrahere putabant, viuũ,
incolumemq; nullaq; læsum ex par-
te, singulari Dei beneficio, qui illũ
ad multorum salutem nasci facerat,
inueniunt. Atqui nõ me latet B. Pa-
trem inter maxima, quæ à Deo ac-

cepc-

ceperat dona beneficiaque hoc v-
num referre solitum, quo scilicet
certum interitum, Deo ad magnas
res eum destinante, euaserat.

Quodam die, cum vnà cum Eli-
zabetha sorore Clemente Septimo
Pontifice, psalmos dauidicos reci-
taret, Catharina soror, natu maior,
eos exturbare est aggressa; ergo
Puerulus, vt se, atque Elizabetham
ab eius eximeret molestia, Catha-
rinam leuiter retrudit: Quod vbi
pater cognouit, eum acriter corri-
puit. Qua ex re tantum B. Puerulus
adoloris cœpit, vt culpam (si qua es-
se in prima illa ætatula sua poterat)
vberrimis lacrymis deleuerit.

Nihil illo honestius, nihil amabili-
us, nihil comius: erga maiores natu
reuerenter se gerebat, equalibus fa-
cilis erat, minores amplectabatur,
irasci nesciebat. Quibus ille rebus
assequebatur, vt nō solum ab omni-
bus vnicè amaretur; sed etiā vt Pip-
pus bonus, vulgo iā diceretur: quod

Vitæ lib. I.

A 2

fanè

Christi
1524. 25. 26.
27. 28. 29.
20.
Clem. VII.
Pap. 1. 2. 3.
4. 5. 6. 7.
Ætatis 10.
11. 12. 13. 14.
15. 16.

2
*Gravissimi
auctores,
qua San-
ctissimi Vi-
ri à pueris
secere po-
steritati
tradunt,
lege Atha-
nasium in
Antonio,
Venantiū,
in S. Rade-
gūde, Pau-
linum in
Ambro-*

sis, Georgium Monachum in Theodoro Sicaota, Petrum Rauz, in S. Vincentio Ferrer. Sur. in S. Thoma Aquin. tom. 2.

sanè vocabulum, nihil aliud, quàm Philippū probū innuere videbatur. Ergo hic puerulus in sortē Domini electus Ecclesias frequētabat, verbi Dei præcones in templis, vnde decimo ætatis anno (fuit is huius sæculi vigesimus sextus) libenter audiebat; & præcipuè Religiosum quendā Baldolinum ex Humiliatorum familia, de cuius eximia sanctitate mira ille narrabat, quæ breuitatis studio missa facio. Porro huius serui Dei concionibus intererat Philippus Christi anno millesimo quingentesimo vigesimo septimo.

Primam ætatem in Grammaticis cognoscendis, atq; tractandis totā ferme consumpsit: nec sanè frustra, ex eo enim studio fructum tulit maximum. Præceptore vsus est Clemente quodam Latinis literis, vt temporibus illis satis erudito; neq; verò Philippus in literis solū profecit, sed in pietate multò magis.

Patris nouercam ætate iam deue-

Christi 1524. Clem. VII. Pap. Ætatis. 10. 11.
25. 26. 27. 28. 29. 30. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 12. 13. 14. 15. 16.)

xa, eo quo potuit honore semper est
prosequutus, eiq; adeo ille gratus,
acceptusque erat, vt cum patrio so-
lo egrederetur, tanta fuerit affecta
tristitia, tantoq; fauciata dolore, vt
luctu ferè tota consumeretur: inci-
dens verò illa in morbū, ex quo non
conualuit, Philippi nomen in ore
frequentissimè habebat, eumque
quasi coram adesset, sibi nonnun-
quam videre videbatur.

Iesu Christi anno Clem. VII. anno Ætatis anno
1530. 31 7, 8 16, 17

Adolescens patrio solo egreditur.

CVpidus B. Pater, cum sextum &
decimum annum ageret, euan-
gelicæ perfectionis, aduersa quæcū-
que Sanctorum exemplis excitus
patientissimè tolerabat; in febrim
cum incidisset, eam tam facilè tulit,
vt credi vix possit, quando quidē ad
morbū non modò remediū nō pe-
tijt vllum; sed ne ea quidē se vexa-
ri cuiquam aperuit? verūm vbi id

Vitæ lib. 1.

A 3

vna

vna de feminis affinitate sibi coniuncta aduertit, quod Philippo opus erat, quamquam ab eo non requisita, ministrabat,

Quo tempore Florentiæ fuit, nõ potuit eius virtus cubiculi parietibus, domesticisq; tenebris diutius contineri: sed emerfit è patria sede, & in luce Florentiæ, in ore, atq; oculis clarissimorum ciuium versabatur, vt ab ipsis iam inde à puero Pippus bonus, ab adolescentia Philippus probus diceretur. Quibus rebus postea factum est, vt cū sparsim rumores de bonis operibus, quibus se Romæ tradiderat, Florentiæ audirentur, hæc conciuces inter se de eo colloquerentur: quid est quod miremur de his? quandoquidem seruatum à nobis est, cum ipse hic moraretur, quàm probè, quàm piè, ac religiosè in omnibus rebus perpetuò se gesserit; hisq; permoti, cupiebant ius orationibus adiuuari.

Annos decē & octo natus à Fran-

cisco

Christi
1532. 33.
Clem. VII.
Pap. 9. 10.
Ætatis. 18.
19.

cisco patre ad auunculum Romu-
 lum missus est in campaniã ad op-
 pidum, cui à Sancto Germano no-
 men, ad radices sitũ montis Cassini;
 missus autem eò fuit non ea tantum
 de causa, vt mercaturam exerceret
 sed vt magnarum opũ, quibus auũ-
 culus afluebat, hæres institueretur.
 Is siquidẽ, cui præter vnũ Philippũ,
 nullus erat hæres, tãtum possidebat
 diuitiarum, vt earũ summa pergran-
 dis esset ad viginti duorum aureo-
 rũ millia, vbi paucos moratus dies,
 quod timebat conscientiam ledere,
 longè potiorem, præstantioremq; iã
 inde animo mercaturã concipiens,
 auunculo, omnibusque aliis Christi
 causa relictis, ^a quippe qui diues cũ
 esset, pauper pro nobis fieri voluit,
 Romam, vbi soluto, liberoq; animo
 suas omnes cogitationes, omniaq;
 studia in vno Deo figeret, se contulit
 anno post Christum natum millesi-
 mo quingẽtesimo trigesimo tertio.

^a
 Imitari vi-
 detur illu-
 strum sã-
 ctorum ex-
 empla nẽ-
 pe Antonij
 Magni, cu-
 ius res ge-
 stas prose-
 quitur S.
 Athanas.
 Hilariõis,
 cuius vita
 historiam
 S. Hier.
 mandat li-
 teris. A-
 braha Sy-
 ri, cuius res
 gestas B.
 Ephrem
 conscribit,
 Damselis
 Stylita, de
 quo Meta-
 phrastes a-
 pud Sur.
 tom. 6

cij cuius Florentini diuertit, in qua aliquot diuersatus annos non obscura dedit suæ in Deum pietatis indicia. Vitam victu asperã, sed cõtinuis meditationibus suauem, ac planè cœlestem ducens simplici pane, aqua ad potum adhibita semel in die se reficiebat; nonnunquam, ne dicam sæpissimè, domandi corporis feruori cedens totum triduum cibo abstinuit; sui ipsius contemptum perpetuò amauit. Mũdana omnia, vt Christo, cui se totum dicarat, frueretur, animo despiciebat, semet deseruerat, semet oderat, deliciae suæ Christus, eiusq; amorì respondendi cupidus, solius Dei assidua meditatione dies, noctesq; delectabatur.

Verum his nõ contentus, vt maiore in dies, incredibiliq; Christi ardebat amore, ita hoc ipso amore stimulante, maiora agere, durioraque pati, eiusdem Christi desiderio, omnibus prorsus votis expetebat: iucundæ erant Philippo vigiliæ, sua-

ues dolores, labores expetendi, nihilque ad summum erat, quod Deo gratum fore putaret, quin illud amplecteretur.

Sed illud hic non inuoluam filentio, quod sub hæc ipsa tempora eidem accidit. Quodam namque die cum in itinere esset, obuios habuit nescio quos homines perditis prorsus moribus: hi mali dæmonis impulsu, eius fortè allecti pulchritudine, omni deposita verecundia castissimum adolescentem ad scelus inuitant, quos ille cum declinare, quod vehementer optabat, non posset, eamque ob rem dolore conficere-
tur, venit illico ei in mentem verbū Dei, quod omni gladio ancipiti penetrabilius nouerat, maximam habere vim ad flagitiosorum hominū corda emollienda. Ergo sermone de rebus diuinis, deque peccatorū turpitudine eos aggressus, illorum animos ita accendit, vt diuinorum verborū efficacia, non solum omni

*Consimile
prorsus le-
ges in Vita
S. Bernar-
dini Senē-
sis apud
Sur. tom. 3.
cap. 4. 85.*

illa tentatione eos liberos reddiderit, atque à statuto facinore reuocauerit, sed etiam in alios Domino re suam adiuuante, mutauerit: O miram Dei bonitatem! qui captatum venerant, maximo ipsorum bono, ab inermi adolescente, sola diuini verbi prædicatione capiuntur, neq; inde discesserunt antequam euomerent virus iniquitatis suæ.

Iesu Christi anno Clem. VII. Pap. anno Ætatis anno
1534. II. 20.

Romæ ad Philosophiæ studia transit.

Romæ cum moraretur Philippus, venit illi diuinitus in mentem, philosophiæ se tradere; in his tamen pietatis studiū minimè negligendum duxit; quamobrem spiritualia, quæ vocant exercitia, nulla ex parte prætermisit vnquam, vt qui fastidiret præsentia: Philosophiæ operam dabat ille, quòd Deo rem gratã se facere arbitrabatur, in qua
tantos

tantos breui progressus habuit, vt cum excellentibus in eo genere cōpararetur: nec tamen eo tempore, quamquam philosophiæ deditus, frequens orandi studium, & cōsuetapietatis officia prætermissa fecit, quinimo orationi, diuinarum rerū meditationi multum temporis tribuebat assiduè. Quibus rebus & fortior se ipso in dies fiebat, & melior, maior enim subinde eius, vt ætatis, sic virtutis fiebat accessio: mirum profectò dictu videtur, quanta animi puritate, quantaque innocentia lubricam illam inter studendum ætatem transegerit; Etenim apud eruditissimum virum Cæsarem Iacomellum præceptorem suum, & Antonium Altouitum Florentiæ Archiepiscopum, eam probitatis, integritatisque opinionem est adeptus, vt cum ambo probi cognomine honestauerint.

In studijs accerrimo ad disputādū

præ-

præsertim ingenio præditus erat: in rebus theologicis, quas optime callebat. B. Thomæ sententiam perpetuo probauit.

A cōdiscipulis, atque collegis vnicè pro eius eximia suauitate, morum elegantia & Christiana humilitate diligebatur; nullusque erat, qui loqueretur de eo verbum malum.

Philosophiæ studijs iã grauiter, sufficienterq; instructus, ad eò ab omni voluptatis illecebra liber extitit, vt constanti amicorū fama virgo semper habitus sit. Et hanc quidē cum animi, tum corporis virginalē integritatem ad extremum vsq; spiritum, absque vlla labe, aut suspicione intactam prorsus, illibatamque, vt suo loco pluribus dicetur à nobis, seruauit.

Iesu Christi anno
1535. 36. 37.Pauli III. Pap. anno
1. 2. 3.Ætatis anno.
21. 22. 23.Paulus III.
Pontificatū
iniit 3. Idus
Octob. an.
1534.*Acta eius in gymnasio.*

Quo tempore Philppus sese in literarū studijs exercuit; quamquam interdum cum sodalibus versabatur, ac de quæstionibus naturalibus, & obscuris crebros cum illis sermones, ac disceptationes miscbat; solitudinis tamen ultra quam dici potest appetentissimus, noctu longas vigilias trahebat, atque iuxta Apostoli monitum, inuisibilia Dei per ea, quæ facta sunt, intellectu conspiciebat, sempiternam quoque eius virtutem, atque diuinitatē, quantum homini corruptioni obnoxiofas est, scrutabatur.

Septem Urbis Ecclesias, & religione, & summorum Pontificum indulgentijs celeberrimas, nemine sibi comite adiuncto, obibat frequentissimè. Nouerat enim de anima Christi amore flagrate scriptū re-

periri

*Idē f. cisse
sacros, omnes
faterentur, in
interim legi-
to Osbertū
Monachū
in Vita S.
Dunstani
Episcopi
Cætuariē.
cap. 37. a-
pud Sur.
tom. 3. Bā-
dominā in
Vita S. Ra-
dogundis
Regine.
Theodori-
cum in S.
Dominico
lib. 1. c. 4.
& demū*

*Str. in
S. Elea-
zaro Co-
mitetom.
5.*

Ducam eam in solitudinem, & lo-
quar ad cor eius. & alibi. Sedebit so-
litaris, & tacebit, quia leuabit se
supra se.

Paupertatem adeo coluit, vt ni-
hil vnquã à cognatis, & consangui-
neis accipere decreuerit. A Frãcisco
patre, cui egregie carus erat, Romæ
cum esset, nihil, præterquam initio,
vnum, vel alterum indusiũ accepit.

Caducarum rerũ curas, ac præci-
pue quæ ad affines, cognatosue spe-
ctarent, refugit omnino.

Cubiculo vsus est perangusto, in
quo nihil erat præter lectulum v-
num, & libros aliquot, & iudusia fu-
ne ad parietem appensa.

Vbicunq; sese dabat occasio, cu-
piditates, motusq; animi à ratione
abhorrentes comprimendi, ample-
ctebatur eam auidissimè; sequemet
in omnibus vincere curabat. Hinc
filios suos monere solitus erat, vt se
ipso minimis etiam in rebus vince-
re studerent, si magnorũ certaminũ

inde

Christi
1535.36.37.

Pauli III. Pap.
1.2.3.

Ætatis
21. 22. 23.

15

inde victores fieri cuperent. Denique in id totis viribus incumbere sibi in animo erat, vt ducem Christum paupertatis, sui que contemptus amatorem eximium sequeretur in omnibus.

Iesu Christi anno 1537.

Pauli III. Pap. anno 4.

Ætatis anno 23.

Totum se Christo dicat.

INterea cum B. Pater adeo abunde, sufficienterque in scientiis humanis instructus esset, vt iam cū paucis è sodalibus conferendus videretur, literarum studiis relictis, se totū, vt vocantem Christum sequeretur in exitu anni huius seculi, vt opinor, trigesimi septimi, orationi, rerumq; diuinarum meditationi cōmisit. Illud autē ante omnia aggredi constituit, vt quos haberet^a libros venderet. Eo enim ardore inueniēdi Christi teneri cœpit, vt verbis explicari vix possit, in feruore spiritus ambulans.

a Idem fecisse S. Dominicū scribit Theodericus Vita eius lib. l. c. 2o

Oratio

Oratione nihil Philippo suauius, nihil dulcius, nihilque iucundius: orabat ille dies, orabat noctes; nihilominus non explebatur orandi sitis orando; sed excitabatur magis.

Cum reputaret ille apud animū suum, vel acerbissimā Christi mortem pro salute humani generis obitam, vel impiorum noxas, delicta quæ; quibus iram Dei in se concitabant, lacrymis totus conficiebatur. In suum ille corpus, ut spiritus suggererat, sæuibat libētissimè. Flagitiosorum hominum cōuersionem enixè à Domino per vnigeniti filij sui mortem non sine magna lacrymarum profusione petebat assiduè. Imaginem Christi in cruce pendentis cū cerneret, lacrymas tenere non poterat; quinimo cum Philosophiæ operam daret, ea visa, fletum cohibere nequibat.

Illud quoque ei in more positum erat, ut singulis penè diebus solus remotis arbitris, septē Urbis Eccle-

fias,

fias, vel certè earum vnam, & alterã religionis causa adiret. Quantum autem ille ex eiusmodi peregrinationibus profecerit, quàmue solidos inde diuinæ voluptatis ceperit fructus, incredibile dictu est. Sæpe enim totas noctes in piã cælestium rerum meditatione hisce in locis consumebat: sæpissimè apud cœmeterium, quod Calixti dicitur, in oratione pernoctabat: somni parcissimus, nuda humo sub harum Ecclesiarum porticibus, cum eum necessarius somnus occupasset, cubabat.

In precibus præterea Deo fundendis eam adeptus erat facultatem, vt diuina potius vi ad eas adduceretur, quàm noua aliqua de rebus cælestibus meditatione diuini amoris flammam in se ipse excitare cogeretur: tanta verò plerunque cum precibus insisteret, cælestium gaudiorum copia perfundebarur, quantam sustinere vix poterat, eamq; ob rem non humi solum sese prosternere, sed his

etiam vocibus ad Dominum clamare opus habebat: Sat est Domine, sat est; contine iam, quæso, vñdas gratiæ tuæ. Quodam die cum ex nimia istiusmodi dulcedinum vi haud procul exitio abesset, maiore quàm antea animi impetu diuinam cœpit implorare clementiam: Recede à me Domine, aiebat, recede; quandoquidem tantam cœlestium gaudiorum molem sustinere, mortalis cum sim, nequeo: en morior Domine, ni confestim succurras, ni opem feras: Cumq; ille hunc in modum diutius precatus esset, leniuit Dominus aliquantulum (vt ipso referente cognouimus) summum animi eius ardorem. Ergo mirādum non est, si suo ille doctus periculo dicere soleret: verè Deum amanti nil grauius, nil durius, aut molestius posse vita ipsa contingere: Sancti enim viri mortem in desiderio, & vitam in patientia habere dicuntur.

28 Greg.
lib 9. reg.
epi 27. &
lib 11 epist
24 Aug.
tracta. 9.
in epist. 1.
Ioan.

Tentationes eius.

EA in peregrinatione Ecclesiarum, qua ille, ut dictum est, utebatur creberrimè, sicuti magna à Deo dona accipiebat, beneficiaq; ita contra à Diabolo, ut illum ab instituto absterreret, multa sustinuit inuitus, eum etenim, modò hac, modò illa aggrediebatur via: nunc ardentes ad libidinem faces, subijciendo, quas ille tentationes lacrymis semper, orationeq; vincebat: nunc alijs artibus eum assiduè diuexando, quibus nihilominus tantum abest, ut Philippo quicquã nocuerit, ut maximè profuerit; occasione illi nimirum præsentissimam præbens gloriosi triumphi de hoste immanissimo erigendi.

Illud porrò eidem hac in peregrinatione accidit memoria sanè dignum. Obeūti nocte intēpesta, nullo sibi adiūcto comite, eas, de quib⁹ loquimur Ecclesias tres illico dæmones

*a Similibus
tentationi-
bus impu-
gnantur à
dæmone*

*Sacrosissimi
viri. tu in-
terim lege*

*S. Atha-
nasium in
vita B.*

*Antonii, S.
Hierony-
mum in*

*vita Hila-
rionis abb.*

Et demum

*S. Greg. Pa-
pæ in rebus*

*gestis S. Be-
nedicti*

diab. lib. 2

*b Diabolū
Sanctis vi-
ris terrōre
incutere
solitū eo-
rum res ge-
stā testan-
tur. percur-
re Me-
taph. in
Daniele
Stylitā.
Georgium,
Monachū
in Theodo-
ro Sicaota,
Osbertum
in Dunsta-
no apud
Sur. tom 3.
c. 15. Et de-
mū Theo-
retum in
Philostheo.*

*S. Greg.
Hom. Eu-
ang. II.*

Esa. c. 24.

b se se eius deterrendi causa, ad Caput bouis; sic dictum locum, obii-
ciunt; quorum ille truci aspectu nō
modò non motus est, sed eos etiam
per contemptum nullo t̄repidatio-
nis signo dato, quòd cælestibus mu-
nitus præfidiis sub vmbra diuini la-
teret auxiliij, præteriit, cœptumque
iter, vt fortiter, ita constanter pere-
git. Id vbi aduertere infesti illi ne-
quitix spiritus, omni cum superan-
di spe delecti, sese subito proripiunt.
Atque eius ferè generis per id tem-
pus planè multa alia à dæmonibus
in hac ipsa peregrinatione sustinuit;
sed vbi nouis à diabolo tentationi-
bus roboratur.

Verum, quæ ille à Deo acceperit
dona, horum ipse sibi conscius erat,
cæteros interiora quæque celata ef-
se volens. Nouerat enim Gregorij
sententiam, dicentis: deprædari
vult qui thesaurum palam portat
in via. illudque præterea crebrius
apud se reputabat: Secretum me-

um

um mihi, secretum meum mihi.

Testantur sanè omnes, qui Philippo intimi erant, nunquam se hominem vidisse, qui ab humanis laudibus æque atq; ille abhorreret, aut qui de se ipse sentiret, prædicaretq; demissius; quandoquidem neque scientiam, qua præclarè instructus erat, neq; sanctimoniam vitæ ostendere visus est vnquam; sed tum verbo, tum incessu, tum reliquis modestiam in primis, gloriæque contemptum præferre nitebatur; Spiritum enim ille mortificationis, qui dicitur, perpetuo coluit. Quocirca miretur nemo, si de occultioribus eius rebus gestis pauca admodum enarrari poterunt.

Illud sanè pro comperto habetur, quod ex illa peregrinatione, vt maxima incrementa virtutum per tulit, ita plurimas contra dæmones, claraq; victorias reportauit.

*Ad agros in Xenodochiis decumbentes
pergit.*

Philippus interim his non contentus, Nosocomia, publica que valetudinaria adire cœpit, seq; totū ministrandis ægris tradidit. ergo miserorū lectos circumiens mæstos blandè solabatur: perditos cœlestiū bonorum spe recreabat: cunctos ad patientiam, honestatemq; vitę hortabatur: animam agentibus præstōerat, quibus tanta ille cum animi alacritate, ac diligentia dies, noctesq; ministrabat, vt cuncti obstupescerent, nec prius eos deserebat, quàm illi è vita migrassent; neque is labor irritus fuit; ex eo enim magnos collegit salutis animorum fructus.

Et hæc quidem consuetudo inter laicos homines, ægris in Xenodochio iacentibus, inseruiendi, tum primum longo fortè interuallo ante id tempus intermissa, rursus initiū habuit.

Perseuerãtia in illo admirabilis fu-

it. Flo.

it. Florentiam, in qua natus, educa-
tusq; erat, nec viuento, nec mortuo
patre^a repetijt: Roma nunquam, ni-
si Ecclesiarum visendarum gratia e-
gressus est.

In omni vita sui ipsius cōtemptui,
Christi Domini nostri, aliorumque
Sanctorum exemplo incitatus, per-
petuo studuit.

Vitam complures annos eremi-
ticam propemodū duxit, lacrymis
se magis, quàm pane reficiens; sin-
gulis diebus sese flagellis quàm a-
cerrimè cædens; super nudam hu-
mum cubans; simplicem panem cū
pauculis nonnunquā oliuis, herbu-
lis, seu pomis ad cibū, & simplicē a-
quā ad potum adhibens. Eam verò
parsimonix, frugalitatisq; rationē
ad extremū vsq; diē propemodū re-
tinuit: Sacerdos enim factus, mane
ientaculo perbreui, vesperi exigua
cæna corpus reficiebat; vino modi-
co, eoq; maxime diluto, frequēterq;
simplici aqua ad sitim vsus. erant

*Idem præ-
ter ceteros
Magnum
Archimā-
dritā Nice-
tam fecisse
ascitor est
in eius
& Theo-
phylacti.*

ei cœnæ vel bina oua mollia, siue forbilia, vel olera, vel demum legumina, omnia sale, acetoque condita; plura autem fercula sibi in eadem mensa apponi haud quaquam permittebat; carnem rarò obsonij loco adhibuit: nulli vnquam ferculo, quamuis per totum triduum ieiunus, arrisit; lactis, & quæ lacte cōficiuntur nihil, quoad vixit, gustauit; pisciculis rarius vescebatur; pulte abstinebat.

Iesu Christi anno 1538. 39. 40. 41. Pauli III. Pap. anno. 4. 5. 6. 7. 8. 9. Ætatis anno. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 42. 43.

Laicus in proximorum salute procuranda summo studio elaborat.

*Egregiè
operã nauauit his
annis proximorum
saluti.*

LAicus admirabilem in terris vitam ducebat; videres. n. in eo incredibilem caducarum rerum omnium contemptum, summam animi demissionem, vehemens orandi studium, miram ciborum parsimoniam, amorem in Deum maximū.

Ad

Ad Christianæ perfectionis culmen vbi his gradibus ascendit, ad proximos adiuuandos, anno huius sæculi circiter trigesimo octauo, euocari se sensit. Decebat enim, vt id lumen non sub modio amplius, sed super candelabrum Ecclesiæ poneretur, quo ijs, qui in domibus Dei sunt, luceret.

Ibat diebus singulis in eum Urbis locum, quem Florentini mercatores incolunt, vbi sermonibus de rebus piis ita iuuenum animos ad sectandas virtutes incitabat, vt illorum complures ad pietatem amplectendam conuerterit. Eodem itidem consilio scholas frequentare consueuerat.

Illud vero summæ Philippo cure erat, vt in facinorosissimi cuiusque amicitiam sese insinuaret, arbitratus nimirum, vt quisque maximè opis indiget, ita ei potissimum opitulari. Nec sanè frustra id erat; quādo quidem multos, Deo bene iuuā-

te, è corruptis moribus, ad emenda-
torem vitam traduxit. Nec deerant
qui tantam Philippi sanctimoniam
mirarentur, vt qui cum flagitiosissi-
mis hominibus tã familiariter, nul-
lo sui malo, atque maximo illorum
emolumento versaretur. A femina-
rum verò consuetudine, suæ ca-
stimonix insidias, ^a abstinuit.

Homines quot plures poterat
Christo adiungere nitebatur; tot
enim, tantosq; sermonibus simul de
rebus diuinis, simul sanctimonix, ac
frugalitatis exemplo, vt se variis Re-
ligiosorum familiis addicerent, im-
pulsit; vt Beatus Ignatius Societ. Ie-
su institutor, & auctor Philippum
Patrem campanæ, seu tintinnabuli
vocabulo comiter insigniret, vtpo-
tè qui alios ad Religiosorũ familias
cum mitteret, ipse in sæculo perma-
neret. Quod tamen diuinitus fa-
ctum esse nemo est qui ambigat:
Nam eius opera (vt res ipsa indi-
cavit) vti volebat Dominus ad no-

uam

*a Sancti
Siri Et ca-
stimoniam
seruarent,
feminarũ
colloquia,
congressus
que quod
poterant
deuitabãt.
legantur
res gesta S.
Bernardi-
ni Senen.
apud Sur.
tom. 3.*

uam instituendam vitæ rationem, toti Ecclesiæ, mortaliumque saluti proficuum. Ex quo quidem instituto, quod in hanc diem certissimo cū fructu retinetur, homines, cū sanctitate, tum doctrina insignes euaserunt.

Hoc verò non silendum, ea fuisse B. Ignatium sanctimonia, à Philippo dici solitum, ut animi eius interior pulchritudo foris promicaret, in cuius oculis, vultuq; coruscantes lucis radios sæpe à se visos esse profiteretur.

Novis à diabolo tentationibus premitur.

QUODAM die cū per Amphitheatrum ab Imperatoribus Flaviæ gentis constructum, hodie Colisæum vulgus appellat, iter haberet, animo Lateranensem Basilicam inuisendi, dæmonem pauperis forma nudo corpore obuium habuit, quo viso, cum impuræ quædam cogitationes eius animū subiissent,

ipso

ipso ad orationem confugiente omnis ea tentatio cōfestim abcessit, & diabolus turpiter victus inde aufugit. Memini me audiuisse Beatum Patrem, qui diceret eam tentationem non ex carne, sed ex ipso dæmone prouenisse, atque se omnino credere pauperem illum (ita enim qua erat animi demissione loquebatur) dæmonem, non hominem fuisse, quamquã hominis specie sese illi videndum obiecit: Nouimus enim diabolum his, aut certè confimilibus artificiis sanctissimos viros oppugnare solitum, cuius rei præclarissimum testem habemus Sanctum Gregorium Papam in historia, quam de rebus gestis magni illius Monachorum Occidentis Patriarchæ Benedicti literis mandauit.

Post hæc cū humani generis hostis Philippū nulla ratione adduci posse cognosceret, vt sua sponte de huius virtutis statione decederet, eū per vim nolentē, & coactum iterum de-

cre-

*Dialog.
lib. 2.*

creuit euertere. Ergo adolescentiū
quorundam perditorum impudi-
cis moribus in eius Virginitate ac-
cendit inuidiam: hi, cum Philippus
fortè domi cuiusdam, solita obeū-
di causa charitatis officia, morare-
tur, tempus nacti opportunum, quo
grauissimam impudicitiae labem e-
ius animo aspergerent, non satis ef-
se duxerunt, si egregiae vnus viri
abstinentiae vnus mulieris libido
opponeretur, binas feminas omni-
um, vt creditur, impudentissimas
in eum immittunt, & in eodem cu-
biculo, a ipso prorsus inscio (indi-
gnum facinus) vt omnis fugae spes
præriperetur, includunt. Sed pius
Dominus, cuius ille causa id patie-
batur, seruum suum, qui vnde fuge-
ret, clausis vndique cubiculi fori-
bus, non habebat, non modo non
deseruit, sed nulla prorsus impudi-
citiæ labe pollutum, ex eo eripuit
peticulo: Nam cum ardentissimis
precibus diuinam imploraret cle-

men-

*à Consimi-
lia fermè
narrat de
S. Vincen-
tio Ferre-
rio Petrus
Rauza-
nus in eius
rebus gestis
lib. 1. c. 13.
& Guέλ-
mus in hi-
storia S.
Bernardi
Abb. lib. 1.
cap. 3.*

mentiam, speraretque eum qui tot Sanctarum Virginum corpora palam ad omnium hominum libidines diulgata integra ab omni labe seruauit, sibi in simili periculo non defuturum, non fefellit periclitantis serui fidem diuina benignitas, & deficientibus humanis opibus suum suppeditauit auxilium. Vix impudicæ illæ mulieres cõiecerant in eum oculos, cum, siue metu aliquo diuini supplicij perterritæ, siue pudore tactæ, vel quod credibilius est, sancti iuuenis, cuius pudicitia insidiabantur, auctoritate permotæ, cum in quendam cubiculi angulum recessissent, nunquam non modò manus castissimo corpori, sed ne inferre quidem oculos ausæ sunt. O magna virtutis vis, quæ lucet inter tenebras, splendetque per se semper, nec alienis vnquam fordibus obsolescit! O summus splendor honestatis, qui non solum in eo enitet, in quo est, sed in ipsos etiam improbilissimos homi-

nes,

nes, cum ad eum accesserint, re-
dundat! Sed nunc ad Philippum re-
deamus.

Iesu Christi anno Pauli III. Pap. anno Ætatis anno
1544 10 29

A Spiritu Sancto miris decoratur donis.

Singulis diebus Philippus Spiri-
tum Sanctum quam poterat ar-
dentius precabatur, ut eum suis donis
ornaret, nullumque abesse sinebat
diem, quin eius opem imploraret: nec
in cassum hæc fuerunt: Nam laicus
cum esset, annum vitæ trigesimum
non attingens, Christi scilicet an-
no millesimo quingentesimo qua-
dragesimo quarto, ea repente spiri-
tus vi repleti se sensit diuinitus,
eoque impetu, ut cor illico sibi intra
corpus saltitare cœperit, eoque ar-
dore inflammari, ut eum natura inusi-
tata quadam cordis palpitatione,
omnino se ferre non posse significa-
ret. Quamobrem benignus Domi-
nus, quò illum ad plurimorum salutem
diutius

diutius conseruaret, confractis atq;
in pugilli, eoque maiorem amplitu-
dinem, elatis duabus sinistri lateris
costulis, quarta scilicet, & quinta,
eiusdem cordis sinum, quò id libe-
rius ageretur, mirū in modum am-
pliauit. Erat istiusmodi fractura in
anteriori parte pectoris, vbi costę in
cartilaginem desinunt. Quo ex tē-
pore adeò vehementer amplius
quingenta totos annos agitari,
concutique cœpit assiduè plus mi-
nusue vt mente rapiebatur in Deū,
vt non modò toto corpore contre-
misceret, verum etiam lectulus ipse,
aliãque omnia, quibus ille inside-
bat, quasi terramotu acta eo orante
quaterentur. Quæ cum illi (cui cor-
pus quadratum erat, neque gracile,
neq; obesum) sine vlllo doloris sen-
su euenerint, & ad extremum vsquē
spiritū sine dolore manserint, (nul-
læ enim nec intus nec foris punctio-
nes, doloresuē sentiebantur) omni-
no supra vires naturæ fuisse, ac diui-

num

num prorsus miraculum, Medici omnes, qui eius dum viueret, curationi, & postea corporis sectioni interfuere, vna voce testati sunt.

Mirum profectò erat hominem videre, ætate cõfecta, plus quinquaginta annos, continuas, voluntari- asque cordis concussiones, palpitationesq; patientem. Crederes illum humana iam omnia fastidientem, Daudis instar Domino dicere; Quis mihi dabit pennas sicut colũbæ, & volabo, & requiescam? Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est! quando veniam, & apparebo ante faciem Domini?

Psal. 54.

Psal. 129.

Huius præterea doni cœlestis vi, tanta quoad vixit, spiritus, diuinæq; dulcedinis affluentia replebatur, vt mentem à cœlestibus auocare, animumque sæpissimè ad terrena conuertere, vt sacrum facere posset, cogeretur. Quod non eo solum referente cognouimus, sed re ipsa comperimus: Quãquã enim ille omnẽ

adhibebat curam se à diuinis auocandi, cum rem sacrã facturus pergeret, vt vni & alteri ex iis, qui sibi noti erant, indicauit, vix tamen, quod nos plus millies hisce vidimus oculis, sacrificium absoluere poterat. O magnam Sancti Spiritus vim! Alij, etiam sanctissimi viri horis prius aliquot precationi impensis, præuia, diligentique præmissa præparatione, omni ope contendunt, vt aliquid pij in Deum affectus cum rem sacram acturi sunt, acquirant; hic autem his adeo abundabat, vt non modò vlla egeret præparatione, verumetiam cum tot, tantosq; diuinitus immisos ardores sustinere nequiret, animum suum, quam maxime poterat, ab illis diuellere cogeretur, Deumq; ne maiores tribueret, in dies rogare.

Id præterea in illo is spiritus efficiebat longè mirabilius, vt eum precibus insistentem sublimè tolleret.

Media vero hyeme, quo tempo-

re ma-

re maximum in vrbe frigus esse so-
let, ad postremum vsque diem (quis
crederet?) ita derepente eo orante
ipfius cor, corpusq; diuino æstuabat
igne, validissima, ne æstu necaretur,
refrigeratione indigeret. Hinc il-
le octogenarius modicissimo cibo
contentus, omni propemodum na-
tuo calore destitutus, vt eam amo-
ris flammam aliquo modo restrin-
gueret, pectus nudare, fenestras,
foresque cubiculi media nocte pan-
dere, linteisque ac flabellis, aliaue
opportuniore aëris agitatione vti
ad se refrigerandum sibi necesse e-
rat, & quidem ni cordi, interno, ac
diuino consumpto calore, hisce re-
bus festinanter subuenisset, repen-
tinò certe interiisset.

In iisdem rebus hoc fortasse etiã
ponendum, causam quodam die
huius tam mirę, ac nouę eius cordis
agitationis à Federico Cardinale
Borromeo interrogatus, presertim-
q; nū dolore aliquo in ea sustinenda

afficeretur; à Spiritu Sancto eam accepisse modeste respondit. Laicus cum essem, dicere cœpit, Sanctum Spiritum quàm suppliciter poteram, quotidie rogare consueueram, ut mihi opem ferret, animumque meum donis suis cumularet. Quodam die cum eum de more orarem, meas exciperet preces, ipso tandem volente factum est, ut cordis agitatio, de qua rogas, quæ nullos vnquã dolores mouit, initium habuerit, simulque adiunxit, possem equidem eam cohibere, sed ne animum, inter orandum, à diuinis auocare, atq; ad eum motum cordis comprimendum referre cogar, idcirco ab ea re desisto.

Illud hic addam, quòd eius cor adeo huius agitationis vi æstu feruebat, ut calor ex eo proueniens ad totum plerumq; corpus sese diflunderet.

Christi anno Pauli III. Pap. anno Ætatis anno 37
1545.46.47. 11.12.13. 30.31.32.33.

Nouos Christo filios lucrifacit.

Cum Philippus instituto suo in proximorum salutem incumberet, adiunxit ad Christum anno huius seculi quadagesimo septimo, Ioannem Manzolium Florentinū, & deinde Henricum Petram Placentinum, qui sacerdos de ipsius consilio factus, Congregationis Clericorum doctrinæ Christianæ postmodum amplificator fuit.

Iesu Christi anno Pauli III. Pap. anno Ætatis anno
1548 14 34

Vnus est ex fundatoribus Societatis Sanctissimæ Trinitatis.

Cum miro flagraret desiderio, proximos modis quibus posset, adiuuandi, vnà cum Persiano Rosain signis pietatis sacerdote, sodalium Sanctissimæ Trinitatis nomine instituere aggressus est: consilium autem id fuit, vt domus à con-

Vitæ lib. I. C 3 sode-

fodalibus, pauperibus, qui è recenti morbo conualescebant, peregrinisq; hospitio excipiendis aperiretur

Initium habuit societas in Ecclesia S. Saluatoris, cui à Campo cognomen, anno salutis humanæ millesimo quingentesimo quadragesimo octauo, mense Augusto, quinta hebdomadæ tertiæ feria.

Primi, qui in hãc Societatẽ inscribi cœpti sunt, humanis diuitijs inopes fuere; sed Christi gratia diuites, omnesq; sanè ad quindecim. Conueniebant hi in Ecclesia S. Saluatoris frequētissimè, ibiq; sacra omnes confessione expiati, ac pane cœlesti refecti, nouo animi ardore ad pietatem accendebantur. Philippum præterea cuncti, vt parentẽ, & vnicè diligebant, & valde reuerabantur.

Primo cuiusq; mensis Dominico die, quadragenarũ horarum supplicatio decreta à fratribus, quo tẽpore Philippus adeuntes sua præsentia mirificè solabatur, omnes vitæ suæ

exem-

exemplo, pijsq; sermonibus confir-
mās, & ad virtutem, pietatēq; vehe-
menter accendens: totas præterea
noctes ibi penè ducebat infomnes:
fratres ipsemet ad orationem voca-
bat: vbi precando finē fecerāt, abijt
hora, dicebat, qua orare nō qua pec-
cata lugere, pietatēq; seq̄ tenemini.

In hac ipsa Ecclesia frequentes de
rebus diuinis sermones à Philippo
habebantur: sermonibus intererant
& fratres & exteri. Ex colloquiis is
fructus colligebatur, vt audientes
ipsius verborum vi incitati ad eluē-
das animi sordes mirum in modū se
impelli sentirent. eius porro is in di-
cendo ardor erat, vt cum solus inter
sodales esset, qui de reb⁹ pijs loquē-
di munus obire posset, totos frequē-
ter dies, multamq; noctis partem in
istiusmodi colloquiis sui propemo-
dū oblitus cōsumeret. Et sanē opere
fructus egregius Dei beneficio con-
stitit: Vnico enim retis iactu ad tri-
ginta iuuenes, qui vel argētariā, vel

hoc elaboraret, vt nouos Christo filios acquireret, Prosperum Cribellium ciuem Mediolanensem eidē lucrifecit; is vbi primū ipsius hortatu Dei colendi desiderio accendi se sensit, illico ad Ioannem Polācum Societatis Iesu Sacerdotem, animo confitendi de peccatis suis venit. Sed cum is sacramentalem absolutionem Prospero denegaret (quod ab ædibus viri nobilis, apud quem auctoritatis habebat plurimum, vbi multæ sese illi grauissimè delinquendi dabant occasiones, recedere nolebat) Beatum ille mox Patrem mœstus adit, eiq; rem totā, vt erat, exponit, rogatque obnixè precibus pro animæ suæ salute insistat. Huic Philippus bonum habere animum iusso, operam pollicetur suam, nec sane frustra: Prosper enim breui B. Patris precibus adiutus, ab omni ea difficultate, molestiaque ab illa domo abeundi liberum se, solutumque aduertit.

Julius III.
 Pontificatū
 obtinuit.
 VII. Idus
 Februarias
 anno 1550.
 Seditq; an-
 nos. 5. Mē-
 sem vnum
 dies 16.

*Alia Sodalitatis Sanctissima Trini-
 tatis instituta.*

DE creuerūt fratres anno huius
 sæculi quinquagesimo, qui lu-
 bilei celebritate insignis extitit, do-
 mum excipiendis hospitio peregri-
 nis, qui ante id tempus conferti sub
 dio cubitabant in via, conducere. Id
 autem Iubilei occasione actum est:
 Nam cum pauperibus nullum esset
 in vrbe hospitium, nullumq; rece-
 ptaculum, iacere ij cogebantur in
 publico, frigore, fame, aliisque in-
 commodis confecti. Hoc ergo spe-
 ctaculo commotus Philippus, tantę
 calamitati omni ope subueniendū
 putauit, reque cum aliis communi-
 cata, quemcunque extrema inopia
 periclitātem reperirent, in id hospi-
 tium, vel inter manus, vel gestatoria
 sella deuehere, adeuntesque omnes
 hospitio benignè suscipere statuūt,
 cunctis, quæ ad victum necessaria
 sunt, abundè suppeditatis.

Ea

Ea erat Sodalium erga peregrinos charitas, ut quibus rebus possent, eos adiuuarent; illeque altero videbatur beator, cui datum erat, ut ipsis excipiendis primus occurrisset. Sed non possum ego satis narrare primum fratrum in hos pauperes affectum: Alios enim cerneres peregrinorum pedes lauare, alios recens admissos suauissimis solari verbis, hos cibos excoquere, illos fercula ministrare, hos lectulos sternere, illos pauimenta verrere, atque in hæc pietatis opera ea animi promptitudine, vultusque hilaritate incubebant Sodales, ut eorum virtus omnibus admirationi esset. Interea tanta fuit exempli vis, ut non defuerint, qui in hanc societatem recens erectam se adscribi fecerint.

Decreuerunt interim Sodales, ut certæ ædes ad peregrinos hospitio excipiendos constituerentur, ubi quolibet anni tempore benignè per triduum alerentur; qui usus in hunc

vsque

vsque diem sanctè, laudabiliterque retinetur.

Sed nec his contenti, cum viderent pauperes è Xenodochiis, quòd melius habere inciperent, viribus nondum plenè recuperatis, dimissos, victus, tectique penuria fatigatos, in eosdem morbos recidere, qui vitam quandoque hauriebant; his incommodis pro viribus occurrere decreuerunt. Ergo statutum est inter eos, vt qui locus excipiendis peregrinis vsui esset, ille ipse hisce hominibus pateret, dum præstinæ valetudini, virtutiq; restituantur. Atque id, aliaq; ipso potissimum Philippo adiutore, agebantur: illic ipse dies, illic noctes insumere, pauperibus ministrare, cæterosque ad opus excitare in more habebat.

Hæc itaq; prima est huius sodalitatatis institutio, quæ è paruis initiis, in eam, quæ hodie conspicitur, amplitudinem excreuit.

Deinde verò processu temporis,

nobi-

nobilius quibusdam viris, qui ei nomen dederant, visum est, vt sodalitas ex Ecclesia S. Saluatoris in Ecclesiam Sanctissimæ Trinitatis transferretur. Vbi illud breui incrementum accepit, quod toti post Christiano orbi non sine maxima Dei gloria palam factum est: Cuius deinde pietas, & in vniuersas Italiæ sodalitates incredibilis liberalitas, anno Iubilei proximè elapsi Gregorio XIII. Pont. Max. singulariter enituit. Et nunc etiam Clemētis VIII. Iubileo maximè enitet.

In altissimam foueam noctu delapsus diuinitus retinetur.

PHilippus quò maioribus à Deo in singulos dies augebatur beneficiis, hoc vehementiore ei inferuendi desiderio accendi se sentiebat. Intempesta itaque nocte, cum somno sepulti sunt omnes, vt nesciret sinistra quid faceret dextera, miserabilium personarum domos obibat,

*a Idem facere solitū
S. Marcianum presbyterum,
auctor est Metaphrastes in eius rebus gestis; extant ea apud Sur. tom. 1.*

obibat, quibus quæad victum necessaria erant, largè, abundeq; supeditabat.

Nocte quadam, cum his instituto suo occupatus panem viro cuidam nobili, sed pauperrimo deferret; diaboli opera factum est, vt intentus ille quo pacto currum præcipiti cursu se ferentem declinaret; mox in altissimã foueam casu delapsus sit. Sed Domino opem ferente, ab^a Angelo confestim inter cadendum capillo capitis mirabiliter retinetur, indeque nulla læsus ex parte ab eodẽ incolumis eripitur. Incidit ea res in annum Domini millesimum quingentesimum quinquagesimum.

*a Idem iuratus affirmavit
Casar
Card. Baronius.*

b Consimile habes apud Ioannem Diaconum Vita S. Gregorij Pap. lib. 1. c. 10.

c Hanc rem Philippus duobus sa-

Angelus ab eo stipem accipit.

Quodam die cum pietatis opera ardentius quàm solebat, sequeretur, ^b Angelus pauperis specie ei sese ostendit, stipẽ ^c petit; cui cum ille quam habebat pecuniam libenti, promptoque animo elargiretur;

ex-

experiri venerā, dixit ei illico Angelus, quid factururus eras: & his dictis euauit. Qua ex re, eo Philippus miserationis affectu in pauperes ferri cœpit, vt ex eo die nemini vnquam poscenti eleemosynam negauerit. Pauperibus viris, ac feminis, quibus opus habebant, abunde suppeditabat. Iuuenibus ad literarum studia propensis pecunia, & libris, ac vestibus nō deerat. Hebdomada nulla erat, quin eleemosynā ijs, qui in carcere detinebantur, mitteret. Nemi- ni pauperum stipem denegabat.

Cū pauperimę feminæ a nuditas, eo audiente, commendaretur, suā sibi vestem detraxit, vt inopi traderet. Egenis adolescētibus, quib⁹ cupiditas erat cœnobiis se mācipandi, probato eorum spiritu, tantū donabat pecuniæ, quantum coēmendis vestibus ad institutum, quod amplectebātur, appositis, satis esset. iure ergo, meritoq; de eo dicere possumus, nihil habebat, & omnia possidebat;

quan-

*cerdotibus
ex data sibi
Dei voluntate
occasione
narravit*

*d simile
fermè de S.
Martino
scribit B.
Sulpicius
Seuerus
Vita eius li.
1. cap. 2. &
de eiusdē
Virtutibus
dialo. 2. Nō
absimile
de S. Mar-
ciano Me-
taphr. a-
pud Sur.
tom. 1. &
S. Audoē-
nus de B.
Eligio Epi-
scopo.*

quandoquidem beneficiū ille Ec-
clesiasticum possedit nullum, pe-
cuniæ contemptor eximius, vt si
quis alius: tamen in omni vita nihil
ei vnquam, nec ad proprium vsum,
nec ad aliorum subleuandam ino-
piam defuit.

Oranti S. Ioannes Baptista sese ostendit.

PHilippus interim diuinæ volun-
tatis cupidissimus, Dominū pre-
cabatur assidue, vt sibi quam vitæ
rationem sequi se vellet, ostende-
ret; solitariam vitam amplecti (nisi
Deo aliter visum esset) sibi in ani-
mo erat. Sed incertus num id maxi-
mè ad Dei gloriam pertineret, ad
explorandam eius voluntatem as-
siduis precibus dat sese, eam ingre-
di viam paratus, quam Dominus
elegisset. Diu itaque in eiusmodi
cogitatione versatus, audiri tandē
meruit: Quodam etenim die ora-
tioni sub ortum solis intento S. Io-
ānes Baptista apparet, quo viso mi-

rificè

*Id et ceteri
sileantur
publico te-
stimonio
cōfirmantur
Federicus
Card. Boi-
romanus.*

rificè recreatus Philippus in eam denique mentem diuinitus impelli se sensit, vt omni dubitatione sublata, non vni sibi, sed & proximorum saluti vacare decerneret.

Rogatus causam altero die cur tanta parsimonia victitaret: oranti mihi, subiecit, ostenderunt sese duæ animæ Sanctorum iam gloria decorè; quarum vna frustulo aridi panis, quod manu tenebat, se vesci simulabat. Cumque quid sibi ea re velent, pernosse cuperem, ea vox audita; voluntas Dei est Philippe, vt in media Vrbe, quasi in deserto loco vitam agas. Quibus mihi verbis significatum est, vt continenter, sobrièque viuerem. Hinc (qua erat humilitate) carnem se idcirco raro ad cibū adhibere dicebat, quòd sibi nocumentum afferret, quod virtutis erat, valetudinis vitio tribuens.

Ecclesiasticis Ordinibus initiatur.

2
Imitari
videtur
Beatissi-
mos illos vi-
ros Mona-
chorum
Archimā-
dritās, Pa-
chomium,
cuius res
gestas pro-
sequitur
Metaph. a-
pud Sur-
tom. 3. Et
Sabam,
cuius vita
historiam
B. Cyrillus
Laura S.
Euthymij
monachus
conscribit,
itemque S.
Franciscū,
aliosque.

CVm B. Pater magna dedisset sanctitatis indicia, visū est Persiano Rosæ eius confessorio, illum non modò inducere, verū etiam impellere; a vt ecclesiasticis ordinibus initiari quamprimum curaret. Ad eum enim diem imitatus Sabā, aliosq; innocentia vitæ claros, quos sic humilitate fecisse nouerat, ab omni ordinum gradu se abstinerat. Vnum illud exoptabat, vt laicus permaneret, nō quò sacerdotij apicem non admiraretur; verū quia eo se munere indignū profus iudicabat: Quod tamen ei non cōtigit: Vbi enim cognouit ille, Persianum ea esse mente, vt sacerdos fieret, statim, ne onus sibi assignatum à Deo defugere videretur, eius decreto sibi obtemperandum duxit.

Anno itaq; salutis humanæ millesimo quingentesimo quinquage-

simo

Simo primo, in Ecclesia S. Thomæ
Regionis Parionis, Mense Martio,
cum annum prope sextum & tri-
gesimum confecisset, prima tonsu-
ra, quatuor minoribus, & subdiaco-
nato initiari cœpit; diaconatu verò
non multo post in nobilissima, anti-
quissimaque Basilica Lateranensi
anno eodem, die sabbati sanctioris
maioris hebdomadæ, qui dies in iiij.
Kal. Aprilis eo anno inciderat; de-
mum sacerdotio in eadem Ecclesia
S. Thomæ, eodem itidem anno, de-
cimo Kal. Iunias. Cæterum qua ad-
hibita præparatione, quibusue ani-
mi motibus his ordinibus initiatus
fuerit; malo in aliorum considera-
tione relinquere, quàm in historia
mea ponere. Euectus fuit Beatus
Pater per omnes ordinū gradus ad
apicē sacerdotii ritu solemnī, vt fie-
ri solet, à Ioanne Lunellio Episcopo
Sebastensi, Philippo Archinto per
id tempus Iulij Tertij Papæ genera-
li Urbis Vicario.

Vitæ lib. I

D 2

Sacer-

Sacerdos pristinam in victu parsimoniam perpetuò seruauit, ouis tantum, vel oleribus aut leguminibus ad cibum adhibitis: si quando tamè cum aliis vescebatur (quod ille non raro lucrandarum animarum gratia facere solitus erat) omnem prorsus, quoad eius fieri potuit, singularitatis, atq; ostentationis notam euitauit. Quam postea consuetudinem eo consilio, vt omnibus omnia factus, omnes Christo adiungeret, ad multos annos retinuit.

1. Cor. 9.

Sacerdotio initiatus cogitare mox cœpit de templo Sancti Hieronymi, quod à Charitate cognomen accepit, incolendo, vt ibi quo ad Deo placuisset, vitam degeret. Erant tunc eo in templo præclari aliquot sacerdotes pij admodum, & Religiosi, nēpe Persianus Rosa Philippo à confessionibus: Bon signorius Cacciaguerra nobilis Senensis, ex ditissimo mercatore Christi sacerdos: Franciscus ciuis Aretinus vir

erudi-

eruditus, qui multam doctrinam angelica quadam cum puritate coniunxerat, quique mortuo Persiano eiusdem Beati Patris confessiones audiuit: Franciscus alter Hispanus doctus æquè ac pius, sed charitate in pauperes, & austeritate in se ipsum admirandus. Viuebant hi sacerdotes eodem recto, sed quamquam eodem adiuuandorū proximorum desiderio flagrabant, vitam tamen pro se quisque diuersa ratione, prout spiritus suggereret, ducebat; suaque curabat pro arbitrio, separatimque cibum capiebat.

In id templum itaq; admissus Philippus sacrum singulis diebus faciebat. A sodalibus charitatis nihil unquam præterquàm cubiculum vnū, & illud quidem angustum accipere voluit. eò enim non mercede aliqua ductus, sed habitatione tantùm cōtentus, quò liberius commodiusq; in proximorum salutem incumbere, sese receperat.

Hoc ipso anno cum summa esset in Vrbe annonæ caritas, sex ad Philippum panes deferuntur; sed quid ille? acceptos panes non attingendos sibi, sed pauperibus tribuendos putans Hispano cuidam sacerdoti pauperi in Christi Domini nostri gratiam hilari vultu largitur: Quo peracto, cum quæreretur ex eo quid causæ esset, quòd portionem suam omnem egenti sacerdoti tribuerit, modestè id se fecisse respōdit, quòd facilius erat panem se ab amicis accepturum, quàm sacerdotem illum peregrino cœlo natum: quid plura? illo ipso die paucas duntaxat oliuas gustauit.

Philippi opera Henricus Petra Placentinus, quem laicus cum ille esset, Christo pepererat, Theseusq; Raspa sacris initiati sunt, & in templum S. Hieronymi ad habitandū inducti; vbi Bonignorio duce, magnos in spiritu progressus habuerūt, præcipuè verò Henricus, qui refor-

mandis

mandis postmodum monialibus, alijsque ecclesiasticis muneribus ad Cleri mores, templorumque cultum exornandum diutino, gratuitoque labore, toti Vrbi vtilitati eximia fuit. Hos secutus est Petrus Spadarius mitis sacerdos ingenii, Deo, hominibusque carus, atque is vltimus ex presbyteris eius Ecclesiæ fuit, apud quem Philippus post Francisci obitum confessiones peregit.

*Philippi in sacro faciendo ardor pietas,
raptusque.*

Sacerdos nunquam intermisit diē, nisi ægritudine detineretur, quin rem diuinam faceret. Æger singulis diebus panem cœlestem accipiebat.

Initio sacerdotij, cum in Ecclesia Sancti Hieronymi sacrum ageret, tanta repente diuini Spiritus abundantia replebatur, vt aquam, vinūque in calicem de more infundere vix posset: Adeò enim eius manus

in altum attollebantur, vt exilire quodammodo, & saltitare viderentur; atque ille nisi brachio ad altare tanquam adminiculo, maximo adnixus studio, cœptum opus profequutus esset, nihil egisset vnquam.

Huius diuinissimi sacramenti, supra quàm dici potest, cupidissimus, amantissimusque velex eo solum, quòd vacuum calicem in manibus teneret, incredibili perfundebatur lætitia.

Quo tempore salutarem hostiam de more attollebat, ita eius mēs rapiebatur in Deum, vt manus sublimè erectas deponere non posset. Retulit ille postea videri sibi se ab aliquo apprehendi, atque altè à terra per vim mirabiliter sustolli. ^aEtamque ob rem in hanc deinde se dedit consuetudinem, vt salutarem hostiam quanta maxima posset celeritate attolleret, & dmitteret.

In sacro faciēdo vbi, vel maximè ad Offertorium ventum erat, ea af-

ficiebatur

*Id Sacra-
mēto testa-
tur Fractus Ma-
ria Tau-
rusius
Cardinal.
Idem cō-
plures alij
iurati af-
firmant.*

faciebat dulcedine, vt inter celebrandum toto corpore, cōtremisceret saltitaretque: quos ille impetus vt reprimeret, vertere se sæpissimè consuevit, nunc in dextrum latus, nunc in sinistrum: modò pede terram percutere, modò demum caput perfricare manu.

Vnum hoc tacitus præterire nõ possum, in quo diuini amoris vis euidenter apparet. Mos illi erat, vt sine impedimento rem diuinam ageret (raptus enim, & ecstases timebat) vt antequam sacris se indueret vestibus, id omni studio ageret, vt spiritus vehementiam, ardoremq; quo assiduè æstuabat, vt cumq; comprimeret: nunquam enim ille cum subito abstractus à sensibus totamente in rerum cœlestium contēplationem raperetur, sacrum fecisset, absoluissetque nisi in vnam illā rem incubuisset, vt animum à diuinis auocaret. Et hæc quidem quamquam ille faciebat, eos tamen diui-

ni amoris impetu sustinebat: ea spicula, quibus illi diuina illa flamma, cælestisque amoris ignis totum vndeque corpus adurebat; perfe-
rebat, vt lacrymis totus conficeretur; singultus frequentissimos, dum cælestis illius patriæ iucunditatem contemplaretur, atq; humane naturæ fragilitatem apud animum suum accuratius intueretur, ederet; & veluti in veteri instrumento diuinus ille David ante arcam, in qua cælestis thesaurus recondebatur, saltitaret: quibus fiebat, vt cogeretur sæpissimè à sacro faciendo eousque cessare, quoad vires corporis, quas Christi amor abstulerat, iterum se collegisse sentiret. O virum Deo plenum! O virum, quem spiraculum illud veri Spiritus aspirauit, & se sibi subtraxit: Cum spōsa in Canticis tute ipse dicere iure, meritoque poteras, Introduxit me Rex in cellam vinariam, ordinauit in me charitatem: fulcite ergo me floribus,

Cant. 2.

bus, stipate me malis, quia amore languo.

Absoluto sacrificio, ita nunquam abstractus à sensibus apparebat, ut exanimatū magis, quàm viuum crederes.

Sed hīc me locus admonet, ut ponam aliquid de gustu, quem ille in sanguine Christi ebibendo, eiusque carne degustanda habebat. Is erat, ut crediderint qui ab eius nunquam latere discedebant, eum ipsius sanguinis, ipsiusque carnis saporem percipere, perinde atque nudam carnem, nudumque sanguinem gustaret; labia ille sibi audissimè lambebat: iterum, ac sæpius calicem ori admouere obseruabatur, nullumque de astantibus non modò propiūs ad altare, sed ne manere quidem, vnde ipsius facies cōspici posset, permittebat. In desumendo sanguine, sonus in eius gutture is audiebatur, ut putares ali-

quid

quid degustare, quod ob eius pinguedinem, crassitudinemque sacerdotis palato inhæresceret. in ea calicis parte, ex qua sanguinem hauriebat, indicia dentium erant, aurumque ipsum, quod ibi circum erat, quamquam recens, breui obscurabatur. Purificationem, quam dicunt, dari sibi nolebat, donec ipsemet petisset. Denique diuinissimi huius Sacramenti usque eò delicijs capiebatur, vt suauissimam Christi carnem, sanguinemque pretiosissimum in ore tenens non statim glutiret, sed paulatim, guttatimque in stomachum defluere sineret.

Nec minus insignis eius pietas in sacro faciendo, Christique corpore degustando, quam in ministrando fuit. sed ne in re nota, atque apud omnes peruulgata operam frustra conteram aggredior ad alia.

Audien-

Audiendis confessionibus operam dat.

Sacerdos factus confessionibus excipiendis, inuitus licet, præficitur, alijsque obedire magis, quam sibiipſi credere elegit: Nouerat enim Deo pergratum, perque iucundum esse semetipſum ad aliorum voluntatem conformare: Mirum dictu nihil Philippo potius erat, quam vt solitariam vitam amplecteretur: ne sibiipſi tamen satis faceret, aliorum voluntatem cupiditati suæ antetulit, Christum ducem secutus, qui dixerat: Meus cibus est, vt faciam voluntatem Patris mei, qui misit me. Et alibi rursus: Descendi de cælo, non vt faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me.

*Ioann. 4
Ioann. 6.*

Confessionibus excipiēdis ita sedulo, assidueq; nauabat operā, vt suiipſius oblitus ab Ecclesia nūquā recederet, Nō parua hæc: sed hoc fortè mirū magis: magnā diei partē

in his

in his infumebat, nunquam tamen defatigabatur; tanta porrò cupiditate ardebat errantes animas ad bonam mentem reuocãdi, vt ex eo solum, quòd sederet in sella, qua ad audiẽda crimina utebatur, maximã caperet voluptatem, maximamque delectationẽ. Incredibile dictu est, quot, quantosq; ex peccatorum cœno ad meliorem frugem reduxerit, quot eius opera tum viri, tum femine adducti, & monasticam vitam rite complecterentur; vt nullum esset Religiosorum hominum institutũ, quod non plerosque è Philippi discipulis sibi acquisierit: Prædicatorum verò præcipuè familia tali prole fœundata florescebat: quotuè demum magis sceleribus astrictos è corruptissimis moribus ad emendatiorem vitam traduxerit, quique post, eo vsi magistro, abiectis curis inanibus, totos se ad seria conuerterint.

Quo tempore primũ excipien-
dis

dis confessionibus initium fecit, hominum peccata libentius, quàm feminarum audiebat: harum crimina excipere quoad poterat, fugiebat: Nouerat enim ille, virginalis suę pudicitie iacturam timens, dæmones Dei seruis, bonis etsi operibus occupatis insidias moliri non desistere, iis vel maximè, qui nimio plus sibi ipsi confidunt.

Illud hic attexam, quòd tam acet, & vigilans custos pudicitie fuit, vt coactus mulierum confessiones audire, eas in Ecclesia duris magis, quàm lenibus verbis exciperet, interdum vultu iram præferens. Quem morem vsque eò se tenuisse narrabat, quoad singulari Dei beneficio obtinuit, vt eas quoquo vellet modo exciperet. Quibus verbis non obscure insigne illud donum significare videbatur, quo id Deo dante affectus erat, vt omni planè sensu libidinis caruerit, vt ex eo tempore ad extremum vsq; diem marmoreæ cuiusdam

dam

dam statuæ instar esse videretur.

Amplius, audiendis confessionibus adeo sese occupabat quotidie (quo munere ad obitum vsq; egregiè perfunctus est) vt aduenientes filios non paucos (noctes enim ferme totas contemplationibus, piisq; precationibus insumebat) lecto adhuc decumbens audiret.

Surgens summo mane mox ibat in templum, non inde egrediens, nisi in signe aliquod, aut necessarium opus occurrisset, quod in aliam horam differri haudquaquam posset. Nec quisquam fuit, qui illum in Ecclesia non semper, vel certè non facile reperiret, ita omnibus promptam, ac gratuitam operam suam præbebat.

Templum, aut cubiculum assiduus incolebat, vagandi minime cupidus, nisi aliò, vel necessitas euocaret, vel charitas impelleret.

*Prima Oratorij, ac spiritualium collo-
quiorum origo.*

CUm Philippus maiore in dies cupiditate flagraret flagitiosos homines ad meliorem frugem reducendi, & quos acquiserat filios, integros, castosque seruandi: ne iterum in vitia delapsi Ægyptum repeterent, cœpit, quò id facilius assequeretur, anno à Virginis partu millesimo quingentesimo quinquagesimo primo, in suo cubiculo singulis à prandio diebus confluentes, lectulo frequenter insidens (quod Dei amore langueret) de rebus cælestibus erudire.

In his colloquiis (quod mirabile dictu est) eam diuini amoris vim sentiebat, vt modò toto corpore contremisceret, modò è lectulo in altum attolleretur (crederes eum ab aliquo sic mirabiliter retineri) modò demum lectulus ipse, vel

quandoque etiam ipsum cubiculum motu nutare, & concuti videretur, terræmotum ibi factum esse putares. Erant hæc qui aderant, non ad pœnitentiam solum, sed ad diuinum etiam amorem, terrenarumque rerum despicientiam incitamenta.

Præclari instituti huius initio pauci erant, quorum duo erant superstites hæc scribente me, qui eum audirent; sed mox adeo creuit numerus, vt locus, in quo huiusmodi sermones fiebant auditores non caperet: quam ob causam eo relicto, ad alium ampliorem se contulit; vbi eo animi ardore, sensuque mentis de rebus spiritualibus loquebatur, vt nullus ferme reperiretur quouis scelere implicitus, quin eo audito resipisceret, & ad saniora sese conuerteret.

Variè ob Christum affligitur.

Cum cerneret diabolus nouum sacerdotem Philippum priuatim concionibus, sacramentorumq; administrationibus complures ad Christum aggregare, statuit piis eiusdem studiis omni conatu se opponere. Erant in templo S. Hieronymi sacerdotes quidam à sacello, viri perditis prorsus moribus atque apostatæ: hi vt vni Vincentio Tecofio, qui ex sodalitia charitatis erat, rem gratam facerent Philippo, anno huius sæculi quinquagesimo secundo molestiam exhibere cœperant^a: deridebant illum, caninodente carpebant, contumeliis onerabant: quæ ille omnia, ne verbum quidẽ pro se faciens, constanti prorsus animo tolerabat.

Nec hic finis, quotiescunq; sese illis noua offerebat occasio, hominẽ probris, maledictisque laceffendi, & alio quouis modo perturbandi,

Vitæ lib. I.

E 2

arri-

^a
Hæc & similia sanctissimis viris contigisse sporè testantur historia. Tu interim legito Metaphr. apud Suriom. & in Daniele Stylita, & Petrum Rauzan. lib. I. historia S. Vincentij c. 51.

arripiebant eam auidissimè ; id autem eo consilio , vt illum , cuius aspectum ferre non poterant , inde expellerent. Hinc vbi Philippum in sacrarium tendere rem facturum diuinam cognoscebant , tum læti mirum in modum effecti , quòd noua sibi eius licentius irridendi fieret facultas , hominem vel eius loci aditu arcebant , vel certè admissum variis artibus grauitèr admodum exercebant. Atqui , vt ieiunum inde exire cogèrent , nunc Missale , nunc vestes sacerdotales , nunc demum calicem ipsum occultabant : nec his contenti frequenter etiam eum paratum iam ad sacrificium , pedemque è vestiario efferentem sacrum deponere ornatum iuebant . neque tamen Philippus rebus his prouocabatur ad iracundiam .

Vincentius interim Tecosius sola dæmonis opera vsque eò eidem à quo ne in re quidem minima læsus fuerat , aduersabatur , vt induxerit
animum

animum nunquam ab eo perturbādo desistere, quin illum domicilium mutare impulerit. Tētationi haudquaquam cessit Philippus, de aduersariis suis conquestus nunquam: ab Ecclesia S. Hieronymi, & quòd is locus ad proximorum salutem procurandam aptus esset, & ne cruce sibi à Deo paratas fugeret, recedere noluit: quæ in illum iaciebantur conuicia, æquo animo ferebat, illud Iacobi secum fortè animo voluens; Omne gaudium existimate fratres mei cum in varias tentationes incideritis.

Iacob. I.

Quodam die cum de more post consuetas æmulorum derisiones sacrum faceret, in anxius intra se in ipso sacrificio cum Deo colloquiū habuit. Quid est bone Iesu, quòd cum te toties rogarim pro viribus, vt patientiæ donum mihi impertires, tot tantæque sese mihi in dies offerant exardescendi occasiones? hæc cum dixisset, vocem quandam

internam clarè audiuit : Quid est, quòd me rogas Philippe, patientiã? ea ego te muniam, quamquam volo vt tute his oppugnationibus, quantum maximè potes, eam tibi acquirere studeas : Quibus ille auditis, mirificè recreari se sensit.

Exacto biennio, cum è custodibus sacrarij vnus instituto suo, maledictis, conuiciisq; in illum inueheretur, nec ab hac stultitia cessaret, ea vultus hilaritate, animiq; fortitudine hominis verba excipiebat, vt maxima exultaret lætitia. In id spectaculum ex iis apostatis alter cum incidisset, reputans ille mox apud animum suum inuictam Philippi in iniurijs perferendis patientiam, corde compunctus, eo derepentè impetu in maledicum sacerdotem insilijt, quò Beati Patris innocentiam tueretur, vt parum abfuerit, quin illum necarit. Vix hoc fecerat, cum cœnobij, vnde aberat recordatione, cœpit mollescere, atque ad se rediens

diens B. Philippi opera, precibusq;
in tantum sui odium repente exar-
sit, vt non solum amplecti pœniten-
tiam, sed institutum etiam sui cœ-
nobij repetere decreuerit, quod &
fecit.

Vincentius quoq; , iniuriarū au-
ctor, Philippi patientia, mansuetu-
dineq; commotus vltro ad eum ve-
nit, & procumbens in genua delicti
veniam petit: quam ille iniuriarum
mox omnium oblitus prompto, &
alacri animo concessit; quin homi-
nem amicissimè complexus inter fi-
lios suos recepit; atq; ex eo tempore
ea Vincentius præ cæteris B. Patrē
obseruātia coluit, vt nō abiret dies,
quin eum inuiseret, perinde ac ni-
hil ei illo esset nec charius, nec iucū-
dius: quem postea morem ad supre-
mum diem seruauit, sacramento-
rum vsus cælestes opes sibi compa-
rare studens: incidit huius mors in
mensē Martium anni millesimi
quingentesimi octogesimi noni.

Molestius expeditus quid egerit.

DEI itaque benignitate molestius expeditus, Christi sponsi charitate quam maximè vulneratus totum sese ad proximorum salutem conuertit, eorum confessiones audiens, eosdemque cœlesti pane reficiens, quibus deinde rebus id paulatim factum est, vt frequens cum confessionis, cum Eucharistiæ vsus, extinctus penè dæmonis fraude, iterum renouaretur: tanta in eo humanitas fuit, vt propterea omnibus charissimus esset: adeo ardentè sitiebat diabolo prædas eripere, vt mirum dictu sit quanta fecerit, tuleritq; vt vel vnâ animam ad Christum reduceret.

Omniū confluentium confessiones alacri vultu excipiebat, eosq; sermonibus partim de rebus spiritualibus, partim precibus ad pietatem, atq; cœlestium amorē excitabat mirificè, diligentiam quantam

maxi-

maximam potuit, perpetuò adhibuit, vt omnibus omnia fieret, quo vel ex hoc vno facilius sibi aditus ad proximos iuuandos daretur.

Eiusmodi præcepta de animarũ salute suis in Christo filijs tradebat, vt non solùm, qui ea tenuerint, magnam ad virtutem progressionem fecerint, verùm in omni etiam virtutis genere perfecti euaserint.

Cubiculum omnibus perpetuò dies, noctesq; ob magnum, quo tenebatur proximorum salutis desiderium, patere voluit.

De audiendis confessionibus ita sollicitus erat, vt de nocte primis illis temporibus antequam dilucesceret, quadraginta circiter virorum confessiones frequenter audierit.

Et hoc magnæ in Philippo charitatis argumento, quòd qui multa nocte, vt cõfessionis beneficio Deo conciliarentur, ad eum veniebant ostium semper reperiebant apertũ: neq; horum labor inanis erat, quã-

do quidem peccatis primùm confessione patefactis, Philippi deinde suafu oratum ibant: in oratione tandiu erant, quandiu sacri faciendi tempus aduentaret: in Missa communicabant omnes, tum B. Patre annuente, ad diuersa Urbis Xenodochia, quorũ præcipua erant Sanctissimi Saluatoris, S. Spiritus, & Deiparæ Virginis de Consolatione vulgo dictæ, sub silentio ibant; atq; his in locis piis præsertim sermonibus, vt cætera sileantur, ægros mirũ in modum consolabantur, & ad patientiam, peccatorumq; confessionem, & diuinæ misericordiæ spem excitabant; deferebant præterea secum cibaria, quibus eorũ corpora recrearent, quæ res cum eo tempore neglecta esset, difficile æstimatu est quantum ægris, eorumq; custodibus ad animorũ salutẽ prodesset.

Quodam die, anno Domini circiter millesimo quingentesimo quinquagesimo quarto, cum in id omni

cogita-

cogitatione, curaque incumbere-
rent, contigit vt inter eundum, Phi-
lippo patre eos comitante (quod
principio facere consueuerat) cum
prope Vespasiani Amphitheatrum
consisterent, inciderent in hominē
prouolutum in luto, ita grauius af-
fecto ægrum corpore, animoq; de-
iectum, vt se erigere nec vellet, nec
posset, sed ibidē manere, ve etiam
mori statuisset: hunc vbi vidit Phi-
lippus, Francisco (id vni ex illis no-
men) iubet illico, vt eū in humeros
sublatū ad Xenodochiū Sanctissimi
Saluatoris, quò tendebatur, ex-
portaret: mox ille nulla interposita
mora, quamquā longē à Xenodo-
chio aberat, subiicit humeros one-
ri, & ad locum destinatum solus ma-
gno cum sodalium fructu, & ægroti
solatio defert.

Predictiones.

VNus ex ijs, qui Philippum se-
quebātur, nomine Prosper Iu-
dæum hominem quodam die secū

duxit,

duxit, qui vnà cū Beato Patre, quē multi comitabantur, Basilicam Lateranensem ingressus Patre, aliisq; in genua ante Aram maximā prouolutis, solus ex tota illa multitudine stabat operto capite, ceruice euerfa. Quod cum aduerteret Philippus, accersito ei dixit, frater his quæso verbis Dominum precare: Si tu Christe verus es Deus, animū meum inducas velim, vt auita religione reiecta Christianorum fidē suscipiam: cui Hebræus, Deum vt dicis, orare nec possum, nec debeo: tibi enim si morem gererem, de religione, deq; fide mea dubitare viderer, quod Hebræum hominem non decet. Tum Philippus ad astātes conuersus; rogate, inquit, Deum pro salute Iudæi istius fratris nostri; citò enim, mihi credite, Christo nomen dabit. prædictionem comprobauit euētus: Iudæus enim paucis lapsis diebus non fidem modò Christianam, sed sacrum etiam Ba-

ptisma

ptissima gratulabundus suscepit.

Confitebatur sub hæc tempora creberrimè Philippo pia femina Fulcinia Aneria; Id ubi vir eius Mauritius rescivit, ei confestim iniunxit, ne auderet amplius sacramenta frequentare (ridebat enim is, cum ea, quæ Christi erant, ignoraret eo tempore, spiritales seruorum Dei profectus) dicebatque sermonem vulgi secutus, ad deteriora plerumque prompti, sacramentorum frequentia prorsus abstinendum esse. sed fortis amor Dei feminam virtute muniens impulit, vt cœptam vitam prosequeretur; cui Philippus, ne dubites, dicebat: perge cœpisti; Mauritius ad bonam frugē breui sese recipiet, quod & factum est: Philippo ille quoad vixit, ad cōfessiones perpetuò vsus.

Philippi miracula.

A Egrotabat eodem anno millesimo quingentesimo quinquagesimo

gesimo

*Id præter
ceteros sa-
cramento
firmavit
Franciscus
Maria
Taurusius
Cardina-
lis.*

gesimo quarto Prosper Cribellius, morboque indies inualescente, ita grauitè æger apparuit, vt omnes iam medici diffiderent; erant hi Alexander Petronius, Ioannes Monachus cognomento, & Franciscus Lucensis, medicæ artis peritissimi. Ergo sacro iam munitus viatico, oleoque inunctus, pro mortuo habebatur ab omnibus; iamq; sacerdos moribundū de more Deo, sanctisq; omnibus cōmendat, & lustrali subinde aqua respergit. Quod dum fieret, venit ad eum Philippus cui mox ille: quid causæ est, inquit, quòd te ad duos dies non viderim? medici mortem mihi certissimam pronunciarunt, modò quæ cōsuevit febris accessio venerit: quæ accessit. Tum ille: audiui te bonorum tuorum heredem me testamento reliquisse, quo nihil grauius venire poterat ad aures meas: hæreditati isti cedo, eam tu alteri da: verum quòd clarius videas (subiecit illico) nihil me ex

facu-

facultatibus tuis cupere, exemplò
ad Vaticanam Basilicam me confe-
ram, precatum videlicet diuinam
clementiam, vt te præfenti mortis
periculo eximat: quod si id obtine-
re nequiuerò, Deo, meam vitam,
pro tua vita, tuaque corporis salute
offeram libentissimè: qua ex re fore
spero, vt facilè quod petam, impe-
trem. Hisq; dictis, rem narratu mi-
rabilem, cum inter precandum ma-
nus illacrymans morienti impone-
ret, somnus illico iucundissimus egrū
arripuit: qua ex re, sumpta Philippus
occasione Basilicā Vaticanā petijt,
ibiq; per semihoræ curriculū in ora-
tione prostratus, quanta maxima
potuit animi submissione in vota
effunditur, Diuinamq; Maiestatem
pro vita morientis efficacibus pre-
cibus fatigat, nec irritus: Eo enim
ipso momento, quo ille manus, sup-
plicesq; voces ad cælum tendebat
è somno moribundus euigilans,
cū semiquadrantem horæ circiter
quie-

quie-

quieuisset, salutem sibi redditam, medicis admirantibus, sensit.

Eodem ferme anno Dominicus Saracenus cum Romæ ad artem medicam se contulisset cardialgia laborare cœpit grauiissimè, medicorumque remediis omnibus longo iam tempore frustra tentatis: Philippi orationibus, in quo vno spes omnis sita erat commendat sese, cui ille: bono animo, inquit, esto, è præsentis ægritudine euades. Quibus ille verbis cum certam haberet fidem, breui, nullo in posterum medicamento ad morbum adhibito, pristinam valetudinem se recuperasse persensit: viuit is adhuc, beneficique memor rem, vt gesta est, pro miraculo habet.

Sed abeamus ab his, & transeamus ad res à Philippo gestas Paulo Quarto Pontifice: Marcellum enim hoc nomine Secundum Iulij successorum, cuius Pontificatus tertiam hebdomadam non excessit, præterimus.

Porro

Christi
1555

Pauli III. Pap.
I

Ætatis
40.41

81

Porro Paulus Pontifex creatur
x. Kal. Iunias anno millesimo quin-
gentesimo quinquagesimo quinto:
feditque annos quatuor, menses
duos, dies septem, & viginti.

Iesu Christi anno Pauli III. Pap. anno Ætatis anno
1555 I 40.41

Philippo demones se obuios dant.

ANno Domini circiter millesi-
mo quingentesimo quinqu-
agesimo quinto; cum iter Philippo
esset, quem multi sequebantur, eum
in locum, vbi extant Thermæ, quas
Diocletianas appellamus, vidit in
quodam pariete vetustate collapso
stãtem^a dæmonem hominis specie;
quem cum attentius inspiceret, ob-
seruabat eum nunc iuuenem^b, nũc
senem apparere. Quibus rebus dæ-
monis insidias agnoscēs, Christi no-
minē imperat, vt qui sit aperiat. His
ille victus celeri fuga sese proripuit.
odoreq; teterrimo quo abiens locũ

^a
*Acceptum
id a Vincē-
tio Tecosio
Viro optimo
qui inter-
fuit.*

^b
*Lege Ons-
bertũ Mo-
nachum in
vita S.
Dunstani
Cantuaria
Epis apud
sur tom. 3.
cap. 8.*

Viræ lib. I.

F illum

illum compleuit, quem ne bestia
quidem ferre possent, quis tandem
esset, Philippo, cæterisque qui ade-
rant spectatoribus, patefecit.

Illud hîc silentio non inuoluam,
quòd auidus dæmon eius animi qui-
etis perturbandæ, de nocte, quo
tempore orationi attētius vacabat,
ei se videndum offerebat: Totise-
nim viribus contendebat ille, vt eius
impetus, quibus ferebatur in Deū,
si non reprimeret, certè retardaret.

Noctē quadam (incertum mihi
est quo tempore id contigerit) sup-
plices ad Deum preces more suo of-
ferenti, adest dæmon, vt terrorem
incutiat. Id vbi B. Vir aduertit, fusa
illico ad Sanctissimam Dei Matrem
oratione, & eum timorem paruo
negotio discussit, & inimici artes
pia audacia vicit: nec præterea mi-
nus, imò tantò magis orare perre-
xit; dæmon enim, vbi faciem osten-
tes, timidus: vbi terga verteris, au-
dax. Sed hæc percuria.

Dæmon

Dæmō Virginali eius pudicitia insidiatur.

Eodem anno, cum videret hu-
mani generis hostis animarum
fructū vnus Philippi opera singulis
quibusq; diebus vberiore fieri, so-
lita motus inuidia decreuit eum ab
huiusmodi studio illecebra carnis
auocare: id autem per impudicam
feminam hac aggreditur arte. Erat
in Vrbe meretrix eius laqueis irre-
tita, Cæsaria, cum nihil erat boni
præter pulchritudinem. Hæc dæ-
mone^b instigante magnificè se iacta-
re cœpit apud adolescentulum satis
ampla familia, quocum turpiter vi-
uebat, de Philippi animo emollien-
do, atque ad libidinem alliciendo:
cui ille multam pollicetur pecuniã,
si id tentaret. Accipit impudica fe-
mina conditionem, sed timens
(quippe quæ nimium in aliena per-
niciæ prudens erat) ne propter egre-
giam viri sanctitatem si ipsum aper-
tè aggredereetur, nihil se posse perfi-

Viræ lib. I.

F 2

cere,

à
Sanctorū
castimoniæ
diabolum
insidiari
solutum eo-
rundem
res gesta
affirmant.
lege præter
ceteros
Palladium
in Lausia-
ca. Meta-
phrastem
in Daniele
Stylita,
Gulielmū
Monachū
in S. Ber-
nardo lib.
I. c. 5. Pe-
trū Rauz.
lib. I. Vita
S. Vincen-
tij c. 12. &
Sur. tom 3.
in S. Ber-
nardino.
b
Testes in-
rati quā-
plures id
affirmant,
in quibus
Gn^o est Ca-
sar Baroni-
us Card.

cere, vnam reliquam esse viā fraudis, & doli excogitauit. quid igitur consilij cœpit mulier dæmonis artibus instructa? illum per ipsius quod adamabat plurimum, speciem honesti aggreditur: mittit ad eum quendam, qui illi deferret se in extremo & animi & corporis periculo esse; ad bonam frugem velle redire, & antea actæ vitæ noxas confessione expiare: rogat per eum, ne velit opem periclitanti animæ denegare. Ille, vt incredibili ardebat salutis omnium charitate lætatus vehementer oblatam sibi occasionem esse, dispersam Christi ouem ad suum ouile congregandi, domo egressus, eam conuenit, nihil huiusmodi suspicatus. Tum diabolicum illud instrumentum femina (Philippus vix scalas ascenderat) omnis non modò pudicitia, sed pudoris oblita, nudam sese illi obtulit vidēdani, solo velamine ad carnē coopertam, vt si illi bellè res cecidisset,

vtiq;

vtiq; rem conficeret. sed vicit, Deo fauente, volenteq; simplicitas caliditatem, libidinem continentia. Sanctus vir vbi suæ insidias fieri vidit castitati, vbi se vnum impugnari, sibi quod reliquum erat prælidium fuga confestim quæsiuit: sic non minus impudicæ, quàm impiæ, ac turpissimæ feminæ profligata petulantia, & dæmonis est astus illusus, eiusq; demum vires comminutæ: id re ipsa confirmās, quod verbis affirmare solitus erat, cætera tentationū genera pugnando reprimi, hanc vnā fugiendo potius vinci, quàm resistendo. Interim impudentissima femina, vbi delusam se vidit, nimio pudore perfusa, iracūdiaq; exæstuans scabellum, quod sibi primum ad manus venit, eius interimenti studio, post tergum coniecit; sed seruāte Deo militem suum, nihil ea re læsus, firmo corpore, virtuteq; integra inde exiit, quod sanè non sine miraculo fieri potuit. Quo

a
Nullam
carnis ty-
rannidem
sensisse S.
Equitiū
Abb. scri-
bit S. Greg.
Pap. dialog
lib. 1. cap. 4.
lege etiam,
si libet,
Leontiū in
Symeone
Salo apud
Sur. tomo
4. Cassia-
nū collat.
12. de ca-
stitate.

apud Deum præclaro facinore il-
lud impetrasse cōpertum est, vt plus
triginta ante obitum annos, omni-
bus in posterū careret stimulis^a cu-
piditatum, sensuq; libidinis. magna
sunt hæc profectò, magna, quis ne-
get? sed adiiciemus alia nō minora.

Eo ipso quoq; tempore insigniore
alio dono eum exornauit Domin⁹,
scilicet, vt ne inter dormiendum
quidem eius corpus vlla impurita-
te pollueretur, qua interdum vel
inuiti inquinamur, idq; eò mirabi-
lius quò supinus ille facie semper ad
cœlum versa somnum caperet. His
itaq; cumulatus beneficiis eū tran-
quillitatis statum obtinuit, vt iam
non inter mortales mortalem vitā,
sed cœlestē inter cœlestes ducere, &
proximè ad pristinum illum inno-
centiæ, integritatisq; statum (si ita
dicere fas est) accedere videretur.
Refriguerat in eius corpore omnis
ardor libidinum: caro spiritui ob-
tēperabat: nullos corroborata virt⁹

impu-

impurarū voluptatū impetus extimescebat: ita in illo tact^o sēsus obstupuerat, vt ei^o caro lapidis instar omnis pene sēsus expers esse videretur.

Dicere quandoque solitus erat (quamquam id paucis è suis aperiebat) vnum & idē sibi esse, mulierē, atq; lapidem contrectare; adeò repressus in illo erat omnis impetus, restincta q; omnis cupiditas illecebrarum blandæ voluptatis.

Harum rerum sanè admirabilium firmissima, grauiissimaque extant testimonia: affirmat id præter cæteros omni asseueratione, qui erat ei à confessionibus, Cæsar Baronius Cardinalis, qui vltimas eius confessiones in extremo vitæ tēpore audiuit. Is iurat^o narrauit Philippum paucis diebus antequā ex hac vita migraret, eam inter confitendum lacrymarū vim cum singultu profudisse, vt fletū cohibere nō posset, vt qui sūmo se affici dolore diceret, quòd cū multa à Deo dona nul

a
De eius
Virginitate
testes iu-
ratos ha-
bemus pra-
ter Baro-
nium, Au-
gust. Card.
Cusanum.
aliosq; &
ros opti-
mos.

b
Fuisse B. P.
castitatis
dono exor-
natum et
iã Franci-
scus Maria
Cardin.
Taurinus
publico te-
stimonio
confirma-
uit, idem-
que alij &
qui a B. Vi-
ro audiere,
sacramẽto
testificati
sunt: Solut
enim
Deus, &

lis suis promeritis accepisset, tum hæc præcipuè, vt se^a virginem ad illum vsque diem seruasset, triginta-que plus annos omnibus carnis^b stimulis ita caruisset, vt nullã eius tyrannidem ne in quiete quidem sentiret, ita tamen erga diuinam liberalitatem ingratus extiterit, vt nihil vnquam beata vita dignum egerit, vocationi diuinę haudquam responderit. O perfectæ integritatis exemplum! O miram Beati viri humilitatem! & hæc erant, de quibus ille multis cum lacrymis ob summam animi demissionem confiteri consueuerat: Ex his itaque rebus, tanquam ex vberrimo fonte ardor ille fluxit, quo alumnos suos verbis plane diuinis ad castitatis amorẽ incitare non desiste-
bat. Vult enim cœlestis ille sponsus (idq; ipse nouerat) quorum sibi animos perpetuum ad habitandum delegerit habitaculum, eosdem etiam esse ab omni impura corporis contagione

seiu-

seiuñctos. Hinc quos carnis tenta-
tione premi sentiebat, eos consilio,
precibus, cohortatione, omni deni-
que ope sanare; eos verò, qui eius ef-
sent immunes, conseruare integros
conabatur, suæ non magis custos ca-
stitatis, quàm defensor alienæ: Illud
etiam hic attexam, ideò elucere so-
litum in Philippo virginalis casti-
monia candorem, vt nemo eũ diu-
tius frequentârit, quin de casta vita
amplectenda cogitare cœperit.

Communi omnium æstimatione,
constantique fama virgo est habi-
tus, atq; huius quidem virtutis tan-
ta erat in animo pulchritudo, vt in
ipsum etiam corpus, in vultum, in-
que oculos mentis indices redun-
daret, vt non modò in ipso sermo-
ne, & in omnibus eius actionibus;
sed in ipsa quoque facie virginalis
quidam candor eniteret.

Sed quid dicam de hominis hone-
state, munditieque? nulli hominum
vnquam, sanus esset ille, vel æger

tati doni
plures ex-
tauent te-
tes, sunt q̄
ij Hierony-
mus Pam-
philius
Rota Au-
ditor, Ale-
xander Fi-
delis, Ger-
manicus
Fidelis: his
accedit
huius hi-
poria au-
ctor, qua-
tuorq̄ alij
sacerdotes
optima fi-
de, quiq̄
humant-
tate eius,
& probi-
tate in con-
suetudine
quotidiana magno-
pere dele-
tabantur.

a
Idem de
magno An-
tonio, atq;
Ammonio
narrat S.
Athana-
sius in eo-
rum rebus
gestis, lege
præterea
Cyrillum
in Ioanne
Silentiario,
& Petrum
Rauzanū
in S. Vin-
centio lib.
2. c. 7.

b
Idem de
magno Eu-
thymio
narrat B.
Cyrillus
Monachus
in eiusdem
sancti viri
rebus ge-
stis; sed id
ipsum de
aliis etsam
sanctissi-
mis viris
legimus.
Atqui non
me latet nō

castissima membra, nudamq; car-
nem patere permisit: cuius rei ocu-
latus testis, præter cæteros, ego ipse
sum, qui apud eum dies, noctesque
assiduè eram.

Nihil in eo deprehensum fuit ab
aliquo, quod cuiusquam oculos, a-
nimumue offenderit: de scurrili-
bus, obscænisque verbis ne cogita-
uit quidem: ita denique in omni vi-
ta se gessit, vt ab ipso ineuntis ætatis
flore cunctis propositum castitatis,
Christianæq; modestiæ exemplar
videretur ad imitandum.

Illud in Philippo fuit ex multis
admirabile, quòd vt virginitatem,
ceterasq; virtutes ex odore; ita im-
pudiciã, & id genus alia ex fœtore
b diuinitus deprehēdebat. Id porro
præter ceteros sacramēto testati sūt,
Philippo vita functo, cōplures illo-
rū, qui eo ad confessiones vtebātur
quippe quibus huiusmodi infectis
peste, sed eã non aperiētibus, vltro
ipsemet ante opportuna remedia &

genus

genus morbi, & causas detegeret: filij libera voce dicens, vos male mihi oletis, lapsi estis in id genus libidinis; consciētię noxas detegite, peccatorū venenū confessione ejcite, admiffa scelera confiteamini. Quibus illi auditis, rei nouitate attoniti, exponebāt omnes sacramēto confessionis, quid quisque dolendum egisset in vita, & pœnitentiam amplectebantur, animū ad amorem cælestium conuertentes.

Quæ autē fuerit eius animi puritas, quæue cordis mundities, id vel ex hoc vno de multis cōiici potest, quòd excipiens confessiones hominum istiusmodi sordibus inuolutorū, ita teterrimo illo, atq; pestilenti odore, qui ex obscœnis illorum voluptatibus permanabat, afficiebatur, vt manus, aut linteum ad nares admouere, seseq; in aliam quandoq; partem obuertere cogeretur: quod admirabili tamen dexteritate, ne quis id aduerteret, faciebat. Nar-

rabat

deesse, qui tetrum aliorū peccatorum odore perciperint, percurre, se libet, Vita S. Pachomij Abb. à Dionysio Abb. Roma. Exiguo cognomento è Græco sermone in Latinum versam, itemque S. Hieronymū in rebus gestis S. Hilariōnis, S. Athanasium in historia Antonij Magni & demum res gestas. S. Birgitta apud Sur. tom. 2.

rabat ille tam grauem se ex hoc nefario scelere odorem percipere, vt cum nullo sibi videretur fœtorum genere posse conferri.

Huc illud etiam summa admiratione dignum accedit, quamquam alio cōtigit tempore. Mulier^a quædam eum frequentare cœpit: hanc B. Pater intuitus, diabolum in ea reside-
 a
 Id iuratus firmavit
 Federicus Card Borromeus, i-
 demq; alij sacramēto testantur.
 b
 Lege magnam Athanas. in Vita S. Antonij Abbatis.
 c
 Lege Palladium in Lausiana in Pachone Abb.
 fidere mentis oculis vidit, quamobrem manu ad eum expellendum
 b
 feminæ diuino instinctu admota, id eo attactu factum est, vt mox tam pestilenti, atq; sulphureo femina halauerit odore, vt eius ille grauitatem ferre non posset. Hic ipse odor postea ita in ei^{us} nares importunissimus penetrauit, eiusq; manibus infixus hæsit, vt vix post triduum, c
 quãquam maximam adhibuerat diligentiam, eius se molestia liberandi, restitutus in pristina videretur. Affirmabat ille post, eum fœtorẽ ex ipso dæmone profluxisse.

Philip.

Philippus agrotat.

Eodem anno quinquagesimo quinto, cum septem Urbis Ecclesias obiret pedibus, ex labore itineris in ardentē febrim incidit, quæ etsi hominem multos tenuit dies, vitam tamen non hausit.

Prædictio.

Maximianus Burghius rogatus à viro quodam Primario, ut secum viuere vellet, accepit ille, inuitus licet, conditionem, ea lege, ut cum solius Dei cupidus esset, negotijs sæcularibus non implicaretur: sed cum vir ille fidem ei datam fallens, hominis opera ad res suas uti tentaret, & Maximianus in voluntate sua maneret, qui in eadem domo erant, Maximiano propter dominum molestissimi esse cœperunt. Ille verò ut magnæ vir prudentiæ, subodoratus id quod erat, illinc ubi primū posset, se subducere decernit:

*Hanc rem
sacramēto
narravit
Franciscus
Mária
Tantusius
Car.*

hoc

hoc ubi Philippus audit, abscessum
dissuadet, propheticoque spiritu
minitatur, si id fugiendæ crucis stu-
dio attentet, quieto nunquam ani-
mo vitam traducturum; & certè cõ-
stitit dicto fides; ille siquidem da-
tum sibi consilium repudians sem-
per maris instar fluctibus vel cogi-
tationum, vel deliberationum (etsi
Dei beneficio laudabiliter viuebat)
agitari se sensit.

Iesu Christi anno Pauli III. Pap. anno Ætatis anno
1555.56 1.2 41.42

Magni ad eum concursus.

CUm Philippi virtus, nomenque
magis magisque in dies elucesce-
ret, animorum fructus eiusdem o-
pera mirificè cœptus est augeri. Cõ-
ueniebant quotidie in nostrum O-
ratorium quamplurimi, quorum il-
le pectora diuini verbi explicatione
ita ad pietatem inflammabat, vt lau-
dabiliorem vitæ rationem institue-
rint,

rint, Christoque, abiectis curis inanibus, nomina dederint.

Quotidianis colloquijs hoc vnū vel maximè agebat, vt confluentium pectora ad orationem, ad sacramentorum frequentiam, aliaue pietatis opera accenderet,

Magnos in pietate progressus, Philippi industria, studioq; habuit Ioannes Baptista Saluiatus è prima nobilitate vir: erat hic Catherinæ Mediceæ, Franciæ Reginæ consobrinus, atque Antonij Marię Cardinalis germanus, qui mira cum significatione pietatis, è vita decessit, adiunxitq; se Philippo anno Pontificatus primo.

Frāciscus Maria Taurusius vir genere nobilis Philippo ad confessiones vti cœperat: idq; vbi primū aggressus est, flammam illico diuini amoris suo insidere pectori sensit, quę vsq; eò hominē stimulauit, quoad assiduis Philippi lacrymis, precibusq; eius animus mollitus totum se

illi

illi vt generosus erat, ac nobilis, anno huius seculi quinquagesimo sexto regendum, gubernandumq; tradidit.

Nēque illud hīc silentio prætereundum, quòd volens Philippus in hoc, de quo loquimur viro formare Christum, illum in suum dūcere cubiculū consueuerat, vbi eo præsentē precibus dāns sese, eā spiritus dulcedinem in eius animum instillare cœpit, vt in terra cum is esset, quēdam tamen cæli, rerumq; cælestium gustum sibi percipere, totusq; dulcedine liquefieri videretur.

Constantius Tassonius genere clarus, sed sæculi voluptatibus implicitus, cum monita Beati patris, tota ferme obstupescēte Ciuitate, amplectitur, eos, Philippo præceptore vsus, in virtute progressus effecit, vt sepius per hebdomadam sacramenta frequentaret, studia mortificationis, quæ vocant, libentissimo animo amplecteretur, valetudi-

naria

naria adiret, Philippi demum iussu sacerdos factus quotidie sacrum faceret: quam vitæ rationem ad vltimum diem cum integram, inuiolatamque seruasset, mortem obiit piam, & sanctam, videlicet vitæ consentaneam. Præter hos alij è prima nobilitate non pauci Philippum sequebatur, quorum nomina ne plus nimio crescat præsens oratio, de industria missa facimus.

Consueuerat Philippus profestis diebus, quos Christo genuerat, in tres, quatuorue distributos classes, ad Urbis valetudinaria mittere. Initio verò, quò eo magis ad id muneris suo inflammaret exemplo, cœpit ipsemet à prandio ægrotos in Nosocomijs adire, eosque alloquio, omni officio prosequi: quare exciti qui eum sequebantur, ea ipsa faciendi ardebant desiderio.

Quæ autem fuerit horum pietas in ægros ibidem decumbentes, ex vnus facto discetur. Io. Baptista Sal-

uiatus, cum in id totus esset in Xenodochio, quod Consolationis nomine vulgus appellat, rectà ad ægrum, vt eius sternat lectulum tendit, quem à cubili surgat, demissè rogat. Hic ille contemni se ratus; ne quæso Domine ait, mihi illudas pauperi: nouerat enim iste Ioannis Baptistæ licentiam, libertatemque viuendi; sed ignorabat mirificam eius animi mutationem, qua à terrenarum rerum affectu ad cælestium amorē toto pectore sese cōuerterat. Quid multa? permotus æger tanti viri auctoritate, sed multò magis humilitate, vt qui instaret, vrgeretq; vehementius, totus in admiratione defixus è strato exilijt.

Porro Ioannes Baptista id viuendi genus ea mentis firmitate, constantiaque ad obitum vsque retinuit, vt nunquam ex quo tempore primùm manum suam ad aratrum posuit, retro respexerit.

Ceterum in hoc capite de concur-

su,

su, illud silentio prætereundum non est, ea Philippum prudentia, dexterritateque eos, qui suæ se tradebant disciplinæ rexisse, vt in omnibus rebus, quamquam arduis, ac difficilimis obedire gauderent, qui iuebantur. Nemo ad eum accessit vnquam consilium aliquod ad animæ salutem petiturus, quin lætus ab eo recederet, frigidusq; in Dei amore filios assiduis precibus calefaciebat, nutantes confirmabat.

Predictiones.

Eodem Christi anno millesimo quingentesimo quinquagesimo sexto, mense Augusto, ægrotabat Gulielmus Bucca: quod vbi Philippus rescivit is, dixit, è præsentimorbo haudquaquam conualescet: nec verba in ventum iacta. Ager eo ipso oppressus morbo, eodem anno supremum diem sacramentis Ecclesiæ præmunitus expleuit.

Eodem, vt opinor, tempore cre-

*Id Fran-
ciscus Ma-
ria Tau-
rusius
Card. iu-
ratus nar-
rat, idemq;
aliq̄ sacra-
mento
affirmant.*

diderat Franciscus Fortinus, quem Philippus Christo genuerat, Alexio Bettino (multum pecuniæ, fama erat, possidenti) nūmos aureos tercentum, idq; in scio Philippo, inconsultoque. Hoc vt ad eius aures peruenit, trapezitæ etsi ignarus, alumno confestim iubet, vt eam pecuniam nulla interposita mora repetitum pergat, paret ille monenti, & quamquam puderet eum vesperi repetere, quod manè Argentarii fidei commiserat; tamen obedientiæ meritum aspiciens, parere Philippo maluit, quàm sibi ipsi indulgere resumptaq; ab Alexio pecunia, lapsis paucis post diebus passim apud omnes peruulgari cœptū est Argentarium cum nil minus de eo cogitaretur, decoxisse; quandoquidem infortunio fortè aliquo, non nequitia, vt credi potest, absūpto patrimonio simulque priuatorum pecuniis, creditoribus fidem fefellerat.

Modium

*Modium moribundum bis è faucibus
mortis eripit.*

Eodem, vt opinor, anno Io. Baptista Modius Calaber, qui inter alios Philippi filios præcipuus erat, bis vno ferme tempore à media morte eius opera reuocat^o fuit. Erat is professione medicus, vir doctus æquè ac pius, cuius liber de aqua Tyberina inscriptus, vt missas faciã, quas in B. Iacobi Tudertis cantica elaborauit notationes, non sine auctoris laude circumfertur.

Inuaserat eum primùm grauissimus morbus; ea mali vis erat, vt Petrus Antonius Contugius, & Hippolitus Saluianus medici ea tempestate primarii de eius salute penitus desperarent. Die quodam morbo increfcente Modium ad paucas horas vitam producturum pronunciant; ex pulsu enim arteriarum, aliisque signis morti proximum esse compererant. cum ergo ille sensib^o

prope omnibus destitutus haud
procul abesset interitu, adfuit Phi-
lippus, qui vt hominē, ex cuius pri-
uatis colloquiis multus colligeba-
tur animorū fructus, à mortis fau-
cibus eriperet, solus se in quodā cu-
biculo abdidit: ibi pro ægro salute
eo animi ardore diuinam cœpit im-
plorare clementiam, vt plus quinq;
cubitis in altum toto corpore attol-
leretur, eius facie mirum in modū
radiante: cum sic autem vnam & di-
midiam circiter horā sublimè elatus
precibus institisset, ingressa mulier
cui Margaritæ nomen, quæ Modio
cibaria præparabat, in cubiculum
orantis, eum diuina vi sublatū à ter-
ra lumine splendere, faciemq; solis
instar radios emittere deprehendit:
quo visu illa primū territa, mira-
culum, exclamat miraculum. ex-
citi hoc clamore qui morienti affi-
debant, confestim accurrunt:
summis in tenebris splendere om-
nia, Patremque in altum elatum

cernunt. Interim ille in se reuertens
gratulabundus ad Modium tendit,
astantibus tantæ rei miraculo stu-
pentibus, manibusque eius capiti
admotis, hominem nominatim in-
clamat; bono animo esto, haud-
quaquam ex isto morbo morieris.
Quibus dictis redire ægro mox cœ-
pit vox cum sensu; B. Patri respon-
dit, quocum longum sermonem ha-
buit, ac paucis post diebus è morbo
planè conualuit. Hanc porro rem
adeò miram, vt erat gesta, sacramen-
to mihi, aliisq; narrauit post Philippi
obitum, Bernardinus Corona^a ciuis
Romanus, affecta ætate vir, pietatiq;
deditus, atque vnus ex antiquiori-
bus eiusdem alumnis; eo enim vi-
uente id ipse vni tantùm, vel alteri se-
cretò aperuerat; omnibus enim pa-
lā indicare nunquā ausus fuerat, ne
Philippi modestiam offēderet, quā
quidem offendisset grauissimè.

Nec vna hac in re Philippi is ex-
pertus est opem: non multò post

Vitæ lib. I.

G 4

cum

a
Idem alij
iureiuran-
do firma-
runt.

a
Accepimus
id à Franc.
Maria
Taurusio
Cardinali.
hoc ipsum
Ioannes.
Franciscus
Bordinus
Auenionis
Archiepi-
scopus pu-
blico testi-
monio con-
firmauit.

b
Idem Ma-
gno Anto-
nio accidit
se scribit B.
Athanasius
Episco-
pus in eius
Epita.

cum vesicæ calculo laborans^a urinæ reddendæ difficultate vexaretur, grauitas morbi fecit, vt desperatis iam medentium auxiliis salute periclitaretur: Ergo inuisit eum Philippus, eoque vt par erat, ad patientiam cohortato, in templum ad preces pro illo fundendas perexit, ibi in feruore spiritus orans continuo salutis filij desiderio: lacrymæ^b in eius facie esse cœperunt, quæ simul atq; ex oculis fluere visæ sunt, eo ipso momento urinæ simul & calculo iter patuit: qua ex re ita se æger alleuatum sensit, vt ex incommoda illa valetudine penitus emerferit.

Huius deinde opera B. Pater in enarrandis priscorum Sanctorum rebus gestis magno cum fructu, & solatio audientiũ vsus est: erat enim melliflua quadam facundia præditus, qui cum verba ad multitudinem faceret, vtile dulci miscens astantium pectora mira quadam suauitate replebat: deniq; cum magna

in pau-

Christi
1556

Pauli III. Pap.
2

Ætatis
42 105

in pauperes flagraret charitate misericordiae, Christianaeque pietatis operibus maxime deditus, aliquot post annis in Dei famulatu absumptis obiit ita religiosè, pieque, ut vitæ responderit eodem tenore transfactæ.

Iesu Christi anno 1557 Pauli III. Pap. anno 2.3 Ætatis anno 42.43

Visiones.

Vincentius, qui vitam Philippo Magistro vsus cum pietate duxerat, Philippo itidem eo ipso momento, quo obiit, a sese ostendit, quæ ille nubes^b penetrantem proprijs oculis intuitus est. Incidit ea res in annum Domini millesimum quingentesimum quinquagesimum septimum.

Sub idem tempus Marius Tosinus^c nomine, vir pietati deditissim⁹ ut obiit, eidem confestim apparuit, cumque eum bis nominatim maxima voce in clamasset, cælum luce

Vitæ lib. I.

G 5

cla-

Sanctissimi Viri, artemos servorum Dei recens vita sanctorum calum frequenter conscendere vident. lege S. Athanasium in S. Antonio, S. Hieronymum in Paulo primo Eremita. B. Cyrillum monachum in SS. Euthymio. Ioanne silentiario, & Saba, Euiratum in Prato c. 57. S. Gregorium Pap. lib. 2. dialog. c. 33. 34. 35. lib. 4. c. 40. Bedam in

*S. Cutberto
apud Sur.
tom. 2. cap.
24.*

*b
Obiit is 4.
Idus Fe-
bruarias.*

*c
Hanc rem
iuratus
narravit
Federicus
Car. Borro-
maus; idē
fecere alij
ad sex.
Vincētius,
et Marius
ex Sodali-
tate S. Tri-
nitatis
fuere.*

clarissima circumfusus illo ipso vi-
dente ascendit.

Sed hoc loco res videtur poscere,
vt paucis explicem quid ille de vi-
sionibus sentiret: Visiones, dicebat,
seruorum Dei aspectibus sese obii-
ciunt, sed ex hoc omnia pendent, vt
qua decet animi demissione eas ho-
mo excipiat.

Illud frequenter monebat alu-
mnos, ne visiones curarent: quan-
do quidem quisq; facile hisce in re-
bus (cum Angelus satanæ boni An-
geli specie hominibus appareat) la-
bi turpissimè potest. Hinc ille ita ab
omni visionum, ac reuelationum
lubrica quadã, ac spiritualibus ho-
minibus maximè periculosa curio-
sitate abhorrebat, vt qui talibus de-
lectarētur, acri sermone corriperet;
liquidò affirmãs nihil esse in laqueis
diaboli piis hominib⁹ perniciosius,
quàm vesana hæc dæmonum ludi-
bria: in moribus corrigendis, vitiis
extirpandis, virtutibus amplecten-

dis,

dis, inque demum moderandis affectibus, & consimilibus assiduam, diligentemque operam ponendam inculcabat. ergo visiones respuestas esse docebat, nec dedignari Dominum, si id fiat etiam si ille ipse verè appareat.

Cæterum cum de visionibus hic verba fecerim, nō ab re opinor, erit, si quam ille harum rerum notitiam habuerit, paucis nunc historiæ apponam: Ea enim talis erat, ut veras visiones à falsis paruo negotio cognosceret.

Cuidam precibus insistenti tanta, tamque mirifica lux sese repente obiiciebat, ut momento pene tēporis quamplurima de rebus diuinis clarè perspiceret: cumq; is dēmonis infidias veritus, nosse cuperet, an id diaboli opera fieret, Religiosos quāplurimos magni nominis consuluit, quorum responsis cum contentus non esset, ad Philippum tandem confugit, nec sanè frustra: Nam-

que

que adeo ille confestim planè atque dilucidè quæ vera esset, quæue falsa visio, explicuit, vt is liquidò iam compererit à quo spiritu ea lux in suam mentem immitteretur.

*Quæ de
Ferrariensi
si hoc loco
narramus
à Francisco
Maria
Taurisio
Cardinali
didicimus,
id ipsum
etiam ab
aliis qui-
busdam
Siris opti-
mis quidè,
& integer-
rimis acce-
pimus.*

Francisco ex eius discipulis vni Ferrariensi cognomento^a dæmon noctu sanctissimæ Virginis instar apparuit: id autem eo consilio, vt vel sic hominem ea specie facilius deciperet: idque cum is manè ad Philippum detulisset; non tibi inquit ille, sanctissima Dei Mater, vt putas, sed dæmon eius forma sese videndum obtulit: itaq; cum primùm eadem visio tibi se denuo obiiciet, faciem eius qui apparet conspuas iubeo.

In sequenti nocte, Ferrariensi magno animi ardore precanti dæmon eadē specie, eodemq; fulgore micās præsto est, qui præcepti Beati Patris haud immemor, diaboli mox faciē sputo fœdat: qua re confusus dæmō, turpiterq; superatus euauit: vixq;

il au-

ille aufugerat, cum sacratissima Virgo ei sese palàm ostendit, eum vt faciem eius conspuat, modò id possit, monet: demum recreatum mirificè relinquens, sublimis abiit.

Erat is magna animi simplicitate præditus, Angelorum voces audiebat, meretrices ex fœtore deprehēdebat: nec hic solis eius ornabatur animus virtutibus, quando quidem ex eius oculis perpetui ferme lacrymarum riuuli profluebant; idq; præsertim cum vel sermonibus, qui de rebus diuinis fiebant, interesset, vel diuinissimo Eucharistiæ sacramento, quod singulis desumebat diebus, se reficeret.

Cum is quodam die, ^a quòd ex calculo laboraret, vrinam facere non posset, ad Deum conuersus; fac, rogo, Domine, vt nec purgandi alui facultas mihi sit vlla. hæc vix effatus erat, cum derepentè absq; vllò sensu doloris vrina profluxit.

Cum alio die inter eundum Iu-

dæus

^a
Id ipsum
est quod
sequitur a
Francisco
Maria
Taurusio
Cardinali
audiuimus.

dæus quidam sibi occurrisset, tanto
repentè eius ad Christum conuer-
sionis desiderio inflādari se sensit,
vt totos tres annos Deum pro illius
salute rogare destiterit nunquam;
triennio exacto, cum ad Basilicam
sancti Petri diuinam rogatum cle-
mentiam se recepisset, ex improu-
so tumultuantem quasi turbam sibi
audire visus est; ergo foras egressus
Iudæum de quo loquimur ad sacrū
Baptismatis fontem properantem
videt. Qua ex re tantam cœpit ani-
mo voluptatem, quantam dicere
vix nemo sufficeret, lacrymasq; præ
dulcedine tenere non poterat: & de
discipuli sanctimonia satis.

*In Indias ad infideles Christo adiun-
gendos pergere cupit.*

Eodem huius sæculi anno quin-
gentesimo septimo cum vesperi
post fusas Deo preces epistolæ de
rebus Indicis in eius cubiculo lege-
rentur, tanta cupiditate ardere cœ-

pit in-

pit infideles ad legem Euangelicam
reducendi, vt statuerit ad Dei glo-
riam, difficultatibus omnibus, peri-
culisq; spretis, quæ plurima, maxi-
maque sese ei offerebant, vna cum
Francisco Maria Taurusio, Ioanne
Baptista Modio, & Antonio Fuc-
cio, alijsq; è suis alumnis ad viginti
in Indias proficisci.

Verùm, vt in huiusmodi delibe-
rationibus fieri solet, cogitauit pri-
mùm, vt rem Deo assiduis precibus
commendaret: Nihil enim ille ag-
grediebatur vnquã magni vel parui
momēti id esset, nisi consulto prius,
ac propitiato Domino; deinde quò
de diuina voluntate certior fieret, vt
pios viros consuleret; postremò vt
qui inter eos sacerdotij capaces es-
sent, sacerdotio initiarentur: tum vt
petita à Pontifice Maximo benedi-
ctione, atq; licentia, longinquo, ac
periculoso itineri sese committe-
rent. Is profectò omnium ardor e-
rat, vt terrores, vitæ pericula, dæ-
monum

monum

monum tentamenta, ærumnas pro nihilo ducerent, graua quæque nimirum ob Christi fidem disseminandam patiendi cupidissimi.

Ergo Philippo eam in rem intento hanc mentem iniecit Deus, vt religiosum quendam è Sancti Bernardi familia sanctitate cõspicuum adiret, eius voluntatem illo interprete, ac deprecatore, audituro; quod fecit.

Præerat is eo anno Monachis Cisterciensibus apud Cœnobium SS. Vincentij; & Anastasij martyrum ad aquas Saluias: parentes habuit, vt Francisco Maria referente dedici, ea sanctimonix laude exornatos, vt præter ceteras consuetudines Christiano homine dignissimas, hæc perpetuò tenuerint, vt biduo antequam procreandis liberis iuxta matrimonij sanctissimas leges operam darent, peccata confessione exponerent, sacraque sese Eucharistia reficerent; quibus peractis, Deum ro-

gabant

gabant enixè, vt talem ipsis filium daret, qui dignus esset in numerum seruorum eius adscribi : migrarunt hi è vita ea sanctitatis fama, vt illos existimarint omnes ad eum locum, qui rectè morientibus patet, sibi aditum aperuisse. Horum filij, filiaque eiusmodi in rebus pijs progressus habuère, vt sanctissimè & vixerint, & obierint.

Nunc ad Philippum, cuius cum animum Augustinus Ghettinus (id erat Monacho nomen) cognouisset, inducias petit: oratione enim rem à Deo respondit queri oportere. Supplicatione completa Philippo narrat, Romam, non ad Indias euocari, Indiasq; eius Romam esse, apparuisseq; sibi S. Ioannem Euangelistam, qui diceret Deum ita velle, vt Romæ ad ipsius vineam excolendam maneat vbi multos eidem filios aggregabit; Romæ quippe, & eius, & alumnorum opera ad plurimorum salutem vti decreuisse. Retulit is et-

iam vidisse se aquas, vulgò trium fontium appellamus, in sanguineum colorem mutatas: quare apertissime significari dicebat, nouam Vrbi procellam impendere, quod etiam ab eodem Apostolo se accepisse narravit, totiusq; visionis ordinem Philippo exposuit.

Tum his ille auditis ad omnia se pro Christi arbitrio paratum ostendens, sermoni serui Dei cessit, Romæ manere statuit, vbi quàm strenuè in animorum salute procuranda elaborauerit, quotuè fructus ediderit, nullus est qui non norit.

Iesu Christi anno
1558

Pauli III. Pap. anno
3

Ætatis anno
43

Alia per eum instituta ad animorum salutem.

Verùm cum maior quàm pro loco, vbi sermones habebantur frequentia, de eo mutando cogitari cœptum est: impetrauit itaque Philippus anno huius sæculi quinquagesimo octauo, à Sodalitio Charita-

tis, v

tis, vt super fornicem dextri lateris
Ecclesiæ (locus is erat satis amplus,
nulliq; tunc vsui destinatus) populū
congregaret, sermonesq; haberet.

Interea cum assiduis, ac quotidiana-
nis diuinarum rerum sermonibus
accedentes excoleret; videns maio-
res in dies auditorum accessiones
ad diuina colloquia fieri, visum ei
est è suis aliquot huic operi destina-
re: elegit itaq; Franciscum Mariam
Taurusium, & Ioannem Baptistam
Modium tum laicos. Hi vbi ad mul-
titudinem verba facere cœperunt,
ita auditorum voluntates in Dei a-
morem accendebant, vt se mox tan-
ti, tamque eximij parentis filios esse
confluentibus ostenderent. In ho-
rum numerum aggregauit postea
Philippus Antonium Fuccium, &
Cæsarem Baronium Soranū, aliosq;
qui parentis exemplum manibus,
pedibusq; imitati, similesq; fratrum
suorum opus Dei miris modis ma-
gno cum animorū fructu iuuabant.

Excogitauit præterea Philippus, quò vehementius ad Dei amorem confluentium pectora inflammaret, inflammataq; ab omni incommodo, detrimento, molestiaq; sincera, & integra conseruaret, vt eodem loco singulis quibusq; diebus; hieme postrema hora diei; æstate tertia & vigesima, ad certum campanæ signum Oratorium aperiretur, quo non solum nobiles, sed etiam plebeij oratū conuenirent. Modus, qui tenebatur, is erat: post dimidiæ horæ secretam, ac mentalem, quam vocant, orationem ad horologij normam dimensam, quatuor hebdomadæ diebus tertia, & quinta feria, & sabbato, ac Dominico die Litanæ recitabantur, quibus & publicæ, & priuætæ res commendabantur Deo; reliquis diebus, qui supererāt, secunda, quarta, ac sexta feria, lucerna in laterna abscondita, quæ papiraceam in anteriore facie, Saluatoris nostri in crucem acti effigiem

giem habebat, quæque sola à fratribus cernebatur, singuli, qui eò conuenerant, funiculis tanto temporis spatio sese percutiebant, donec recitato prius breui Dominicę Passionis compendio (cui id est initium. Recordemini fratres carissimi) totus psalmus quinquagesimus, & cętesimus vigesimus nonus, atque antiphona Salua Regina, vel alia, quæ tempori congrueret, mœsta, ac lugubri voce caneretur. Quę consuetudo Christianæ pietatis plena hodie apud Patres nostros magno cum animorum fructu perseuerat.

Alumnos Philippus omni ope iuuat.

INterea cum maior in dies hominum concursus eodem tempore ad eum fieret, & Oratorij opus ferueret, plurimis quotidie ad colloquia conuenientibus, hunc ille morem induxit, vt primùm vel ipse legeret, vel aliis legendum traderet librum, qui de rebus spiritualibus

ageret: quo facto, eorum quæ lecta erant, occasione, vnum & alterum, vel plures ex circumstantibus interrogabat variis de rebus, vt de virtutibus amplectendis, de vitiis fugiendis, & id genus alijs; quibus primum, qua decebat modestia, respondentibus, tum Philippus reassumens omnia vno, eodemque tempore, non fucato, & artificioso sermone, sed puro, simplici que eloquio, tanto animi ardore de diuinis rebus differebat, vt auditorum pectora inflammaret, eosque ad pietatem amplexandam mirum in modum prouocaret, incitaretque; eorum verò qui iam Christo nomen dederant, voluntates vehementius accenderet.

Diuinis colloquijs peractis Philippus vt pastor bonus, ac prudēs oues suis ad alia noua pascua educere consueuerat: ad templum B. Mariæ super Mineruam ibatur frequētius, ibiq; diuinis officijs in die, aliquan-

do

do etiam nocte matutinis, qui eum sequebantur intererant.

Viguit is vsus donec Oratorij nostri institutum in Ecclesiã primùm S. Ioannis Florentinorum, & deinde in ædes nostras S. Mariæ à Vallicella translatum fuit. Quibus in locis omnia ex præscripto Philippi Patris ad certam rationis normam dirigebantur, diligenterq; perpēdebantur.

Addam huc præterea quod Philippus tantopere cupidus erat suos in Christo filios ad studium orationis inflammandi, vt eorum pectora suis precationibus mirum in modum accenderet: rem exemplo notificabimus.

Cum per id tempus Simon vnus de illis, orationi in eius cubiculo insisteret, tanta repente, Philippo pro eo supplicante, lætitiæ cęlestis vi perfundi se sensit, vt integram horam, quam in oratione cōsumpserat, momēti instar iudicaret, perpetuoq; orare ea dulcedine perfusus elegeret.

Non omittimus recensere quòd Martius Alterius nobilis Rom. (qui Paulo III. Pont. relicto seculo, Christo, magno, fortiq; animo se adiūxerat) dicere solitus erat, ea lætitia, cum in Philippi cubiculo esset, perfundi, ut id cubiculum iam non sibi cubiculum, sed Paradisus quædam terrestris esse videretur. Peruenerat is ad eum sanctitatis gradum, ut de rebus diuinis ^a ex nimia spiritus affluentia, Moysis instar, loqui vix posset. Ea erat præterea in pauperes pietate, ut stragula, quibus ad lectum in quo cubabat, utebatur, ipsis tribueret.

^a
Hæc à B.
Patre ac-
ceptissim.

Philippus insuper illud præter cætera erat assecutus, ut quos pectori admoueret, in Dei amorem inflammaret mirificè, eorumque animos ad virtutis desiderium impelleret.

Demonem à moribundo sacerdote fugat.

EO ipso anno millesimo quingentesimo quinquagesimo octauo,

Perfia-

Perfianus Rosa Sacerdos, qui Phi-
po à confessionibus erat, ægrotaba-
bat grauissimè, cumq; ad vltimum
periculi venisset, à diabolo nigerri-
mi canis specie vexari cœpit acer-
rimè.

His in angustijs diuinum magna
animi demissione implorabat auxi-
lium, illud Psalmsi frequenter incla-
mans: Iudica me Deus, & discerne
causam meam: cumq; hunc in mo-
dum cum communi hoste decerta-
ret, venit improuisò Philippus,
quem vbi ille vidit, ^a clamare conti-
nuò cœpit, adiuua me sancte Phi-
lippe: est hic canis colore nigerri-
mus, qui me lacerare nititur; succur-
re quæso, succurre quòd potes, ne
deuorer. Quibus verbis mor^o B. Pa-
ter humi illico, astantibus primum
vt pro ægro vel semel orationem
Dominicam recitèt iussis, sese pro-
strauit; quod cum faceret, ecce tibi
ille derepentè magna voce dicere
cœpit: canis recedit, fugit canis, en

Psal. 42.

a
Id ab ocu-
lato teste
acceptum.

in limine ostij stat: tum surgens ab oratione Philippus piacularis aque aspersione dæmonem ab eo etiam loco fugauit magno cū solatio morientis, qui lætus effectus nullum faciebat agendi gratias Deo, Beatoq; Patri modum: ea verò molestia, horribilique visu non modò in præsens, sed etiam in posterum liberatus, magna cum animi tranquillitate è vita migravit Kal. Aprilis.

Prædictio.

Eodem anno post Christum natum millesimo quingentesimo quinquagesimo octauo, duo ex eius filiis spiritualibus Franciscus, ^a& Ioannes Baptista Saracenus Religioni S. Dominici se addicere decreuerant: id vbi Philippus rescivit, Ioannes Baptista (dixit) sacro indutus habitu eos in virtute processus efficiet, vt ad vltimum vsq; diem in suscepto genere vitæ cum laude persistat. Franciscus, quæ humana fra-

^a
Id sacramento firmavit, qui interfuit Aloysius Amicus Galvus. Hoc ipsum alumnus B. Patris notissimum est.

gilitas

gilitas est, labore victus, damone sollicitante, exuta Religiosorum veste Ægyptum repetet: nec euentus defuit. De hoc ipso Ioan. Baptista narrauit ille Dominico Saraceno, eius faciem ab se eximio quodam fulgore coruscantem conspectam fuisse: is itaque iij Kal. Maias Dominicanæ adscriptus familiæ, Petri Martyris nomen induit, atq; apud socios auctoritatis habuit plurimū, Generalis locum tenuit ordinis Vicarius renunciatus, decessitque sanctè, pieque.

Alumnum in morte mirabiliter adiuuat.

HAbebatur eodem anno inter Philippi filios iuuenis quidam Gabriel Tana ortu Mutinensis: hic inter Aulicos Ioannis a Cardinalis Politiani magna cum vitæ integritate viuebat, bis per hebdomadam peccata confitens, Eucharistiæque saluberrimo sese cibo reficiens: cumque sic vitam institueret, inci-

dit

^a
Eius rei hi-
storiã qui
adsuit Ia-
cobus Mar-
mitta Ita-
lice cõscri-
psit. Inter-
fuere eidẽ
ssẽ. Faculo
quot è Phi-
lippi schola
erant, quo-
rum maior
pars hodie
superstes
est.

dit in morbum, à quo cum nec medicorum arte, nec medicinæ remedijs leuari tantisper posset, vltimam vitæ horam, quam sibi instare sensit, more hominum horrere cœpit, mori verebatur, viuere cupiebat, respondebatque his qui eum solabantur; de me quod Deo libitum est fiat, ipse me ad eius volūtatē conformo, ipse me totum illi committo: tamen cum caro spiritui aduersetur, diuturniorem vitam in terris agere recepta valetudine cupio, & Philippo, qui de vitæ statu ipsum interrogarat, lætus sum, dixit, de spe, quam habeo è præsentī morbo conualescendi. Hic ille diaboli insidias præsentiens, vt qui de eius morte diuina iam reuelatione cognouerat petit ab eo primùm vt suum sibi velle, suumque nolle traderet, deinde astantes precibus insistant, monet. Tum ille precari aggressus eo spiritus ardore orauit, vt rediens, supplicatione completa, ad moribundū,

eiuf.

eiusmodi in eo inuenerit animi mutationem, vt cum Apostolo iam diceret: Cupio dissolui, & esse cum Christo. Hæc dum magno sensu proferret, Philippum intuitus vultu in eam partem conuerso, Ora pater clamat, vt in Paradisum quanto-
cius fieri potest, ingredi merear: vitæ odium cœpi, vitæque mihi molesta valde est ea causa, vt cum Deo sim: astantesque subinde respiciens date mihi ait, sanctissimam Crucifixi imaginem, illamque porrigite, quæ vsui fuit Iulio colligæ meo animam agenti, qua accepta totus præ dulcedine perfundebatur lacrymis. Hortabaturque præterea ex interuallo sodales, vt Deo ex animo deseruirent, cunctis huius sæculi vanitatibus neglectis, in has sæpè prorumpens voces; vita præsens, credite vobiscum loquenti, mihi fastidio est: mori vellem, vt Deum meum contemplari possem assiduè. Hæc effatus Philippum appellans, ad hanc
diem

Philipp. 1.

diem orauit Pater, vt cum Deo ageres salutem me restitueret, nunc rogo te quàm studioffimè possum, vt orationibus me tuis ex ergastulo corporis liberet, atque saluas.

Interea deficientibus in eo viribus corporis, die sequenti, qui fuit Kal. Septembris, & vitæ eius postremus, in id totus, iam sublimium appetens, incumbit vt se ad piè, Christianèque moriendum præpararet. Erant apud eum assiduè ex schola Beati Patris quamplurimi, quibuscum & ipse aderat Pater, qui tandiu apud eum esse voluit, dum in vesperam inclinaret dies, quo tempore iterum dicere cœpit æger; in cælum proficisci cupio Pater, hoc vnum ex omnibus mihi cordi est: cui cum responderet Philippus; si Deo placeret, vt præsentem morbum diutius sustineres, nõne volūtate eius cupiditati tuæ præferres? tum Gabriel, & quid est hoc verbum? iã dixi tibi sæpius ex corporis vinculi,

in

in cælum æmigrare ardentè cupio; adeò rotus Dei videndi ardeo cupiditate, vt nulla res me grauius afficiat quàm hic manere diutius: ergo precare Dominum, vt ante quintam noctis horam ad eum euolem: tum Philippus, quod petisti, consequeris; id tamen te monitum velim, dæmonem multas tibi paraturum insidias, varijsque tentationibus (quas singillatim enumerauit) animi tui constantiam aggressurum; sed nulla in re, crede mihi, nocere tibi poterit, si memoria, vel maxime retinebis, te voluntatem tuam dedisse Deo; caueas ne quicquã formides, Christus in te ipse vincet omnia. In profectioe verò (domum enim remigrare precatum diuinam clementiam pro illo in animo habebat) ægrum Ioanni Baptistæ Saluiato, & Francisco Mariæ Taurusio commendat, iubetq; se necessitate ingruente accersiri.

Vix hora abierat, cum Gabrieli

com-

comparanti se ad quam religiosissimè decedendum eam obiicit mentem diabolus, vt cogitare cœperit se iustum esse, nulloque pacto sibi de æterna felicitate ambigendum. cūque qui affidebant, nocturnas agentes excubias, litanias pro eo recitarent, cum ventum esset ad illam precationem, A mala morte libera eum Domine, subrisit ille, caputque agitans aliquantulū secū ipse dicere cœpit: Is in cuius corde Christus inhabitat, liber est ab malæ mortis periculo: quibus dictis, etsi initio non nihil ea tentatione commotus, tamen vbi se collegit, cogitans quod dixerat, illam à se reiicere omni studio contendit, clamans, dicensque, quæ est hæc suggestio diabolica quæ me inuasit? vestris quæso fratres orationibus adiuuate me.

Nec hic finis certaminis: Eius enim virtute victus infestissimus hostis aliud pugne genus perdendi eius gratia excogitavit: Ergo impedire

cum

eum omni studio cœpit, ne sanctissimum Iesu nomen pronunciare posset. Rogarat enim ille amicos, vt supremis appropinquanti id nomen in memoriam redigerent, quod inuocare summopere cupiebat. Quãobrem clamare cœpit, dicereq;: Eia fratres opem ferte, pronunciare nequeo, nequeo prorsus; succurrite itaque mœsto, succurrite laboranti: cumque rogaretur, quid esset, quod proferre non posset, annè sanctissimum Iesu nomen? annuit illico, versusque ad Iacobum Marmittam. Quid hoc inquit, rei est quòd Iesum inuocare nequeam? atqui ex his summa vis demonis dignoscebatur; quandoquidem cum id nomen clara voce inclamaret, videbatur nihilominus sibi illud exprimere ne utquam posse; astantibus, qui monebant, vt quod ore dicere nequireret, corde tacitus proferret, in hæc verba respondit; graue iam mihi videtur fratres, Sanctissimum Iesu no-

men appellare, quinimò eò redactus esse miseriarum mihi videor, vteius ne sonum quidem sustinere vix possim.

In hac tam acri pugna, in qua circumstantium sermone, cohortatione; eius virtus cōfirmabatur, laboravit plurimùm, sed cum ea tentatio hominem adhuc vrgeret vehementius, vt totus iam præ animi anxietate, & corporis defatigatione sudore maderet, visũ est amicis nuntium mittere ad Philippum, cuius aspectu æger mirificè recreatus, sæpius tanti viri hortationibus vnà cū eo sanctissimum Iesu nomen expedita lingua inclamavit; mi Iesu (aiebat) mi amor, mi sponse. quibus dictis, mox secum ipse, ac cum amicis querebatur de tã graui certamine, quod integram circiter horam dæmonis arte sustinuerat. Cumq; lætus sic esset, cœpit iterum non multò post clamare; Eia Pater, filio succurre tuo; eadem qua ante teneor diffi-

cultate

cultate sanctissimum Iesu nomen
pronunciandi. Hæc cum ille dixisset,
Philippo pro illo precibus insi-
stente, mox ea liberatus molestia
Iesum libera voce, magnoque sensu
Crucifixi imaginem intuitus, iden-
titem appellabat.

Interim cum quieto iam animo
esset, ecce rursus satan, qui, quem
his (de quibus diximus tentationi-
bus) superare nequiuerat, infideli-
tatis assimulatione supplantare, atq;
euertere aggreditur; ei itaque res
nostræ religionis ita repræsentauit,
vt videretur sibi, de fide dubius esse,
obiiciebatq; præterea animo ex eo
morbo surrecturum omnino. Inter
has itaque res variis agitatus curis
nouas diaboli fraudes Philippo ape-
rit, rogatque se adiuuet, quò amif-
sam conscientię pacem recuperare,
dæmonemque vincere possit: cui
ille; contemne fili, contēne diabo-
licas hæc machinationes, dic; cre-
do, credo. quæ verba, quamquam

vnà cum Beato Patre repetebat crebrius, tamen cum ipse sibi videretur in his, quæ ad fidem spectant, suspensio animo esse, affer tu itaque pater, iterum clamat afflictissimo opem, ne peream. His verbis commotus Philippus, cuius pectus ardebat charitate, circumstantibus primùm, deinde egroto iniunxit, vt Symbolũ Apostolorum clara voce pronunciaret, idque si ore prestare non posset, corde saltem vnà cum alijs recitare conaretur. Tum in preces sese dante, ex templò omnis illa diabolica tentatio euanescere cœpit maximo cum solatio morientis, qui paulisper respirãs, fatanicis illis laqueis absolutus, dæmoni recepto animo his verbis insultat, te inuito credam, velis nolis, credam. Deo meo, repugnante te, quoad vixero fidelis ero assiduè: quæ cum effaretur, astantibus Apostolicum Symbolum recitandi finem facientibus, ab eiusmodi molestia, corpore licet fessus

(vires

(vires enim illi minuerat ea cum diabolo pugna) prorsus quieuit.

Diabolus interim etsi sæpe victus, sed quæ est eius inuidia in humanū genus, tertio in eum insurgit: pugna autem grauissima ac periculosa, eaque prioribus & immanior, & intolerabilior, ecce quippe tibi, offert se fæda facie, & horribili ad aspectum diabolus, vt iniiciat morienti terrorem, eumque ad desperationem inducat, perinde quasi eò ille redactus esset, vt vnde salutē sperare posset, non haberet: Erat itaque iuuenis inter has curas graui pressus mœstitia, totusque præ horrore, ac timore contremiscebat, se uero, tristiq; vultu, terribilibus oculis (faciē enim mutauerat) cuncta mirabundus circumspiciebat, è gestu demonem se videre ostendebat, dicebatque secū ipse; Heu, heu quam infelix es Gabriel! heu quot commisisti flagitia! O me miserum! pelle Pater hos canes^a colore nigerrimos, qui

^a
*Demonem
canis specie
apparere*

*solitum
tradit pra-
ter ceteros
Leontius
Episcopus
in Simeone
Salo c. 25.
apud Sur-
tom. 4. &
Petrus Da-
mianus in
Romoaldo
cap. 67. &
Iacobus
Vitriacus
lib. 2. Vita
S. Mariae
Oegnia-
cen. c. 3.
Canticor.
cap. 2.*

me circumstant: si me Pater amas, hos dæmones fuga, pelle eos: cuius necessitati occurrens Philippus, cōfirmat timentem, excitat fidem, cōmemorat diuinam misericordiam, ad eam confugiat, hortatur, Christū pro eo passum monet, rogatq; vt vnā cum sponsa^a in foramina petrae, inq; cauernā maceriae sese recipiat, vbi pax summa est, victoriam pollicetur. Quibus dictis, flexis mox adfundendas pro eo preces humigenibus, lectulo innixus dæmonem increpauit; iubeo tibi Christi nomine, vt hinc abeas quamprimū: cuius virtuti cum ea mōstrorum turba resistere nequiret, illico aufugit, iuuenem relinquens lætitia gestientem, exclamantemq;: cia fratres gaudeamus, effugiunt canes, Philippus eos pepulit, importunos illos vexatores procul abegit; videte eos, videte (locum digito ostendebat) fugam arripuerunt, fugiuntq; velocissimè, verbis dici non potest tantum, quan-

tum

tum re ipsa deformes sunt : ergo vicimus , diabolicam importunitatem superauimus, fugistis tandem miseri, fugistis, vobis hoc insperantibus, atque inuitis, libet iam millies Iesum inuocare.

Atque in hunc modum spiritu exultans, versus ad sanctissimam Crucifixi imaginem, quam vnus ex circumstantibus tenebat in manu, eo animi ardore orauit, vt nemo ex iis, qui aderant, lacrymas tenere potuerit: cernere erat eum totum esse in agendis gratiis, commemorando que quod à Deo acceperat, beneficio, atq; inter hæc dicentem; mi Iesu dulcissime, mi amor, mi creator, mi redemptor, quis enumerare poterit vnquam quæ à te acceperim beneficia? tum ad amicos conuersus; ò quæ fratres, hisce ego vidi oculis! monentem rogo audiatis, Deo Optimo Maximo vos totos tradere ne grauemini: quid causæ est bone Iesu, quòd ego loqui vix possim? tra-

datur mihi quæso Crucifixi Imago, eam in manu tenere quantum cupiam, explicare vix possum: In eaque religiosissime exosculanda has iterabat voces; Dominus meus Iesus Christus perpetuo viuat, qui erit dulcissime Iesu, qui me à charitate tua separare possit? post ira in dæmonem commotus; & quid de me cogitabat miser nisi morientem fallacijs à Christi fide abducere? Quid isthuc mi Deus? fidem, quam iam inde à puero suscepi, mutabo? absit. Discedite à me omnes, qui operamini iniquitatem: & paulo post; nōne de Christo in sacris legimus literis, Ego sum via, veritas, & vita? Ergo si Christus veritas est, & is ipse sacratissimam suam nos legem edocuit, qui igitur fieri poterit, vt de eius certitudine, veritateque dubitem? o nequissimum dæmonem! o flagitiosissimū! eiusque sitis, Deo scilicet gratias agendi, dæmonumque imbecillitati insultandi, expleri dicendo non po-

terat

Ioan. 10.

terat, quin accendebatur magis; sed cum videret Beatus Pater eum in his plus nimio defatigari, ut vires imminueret, suspicatus ne exitum sibi ipse his motibus acceleraret; iam satis inquit, est fili: mendacem, impiumque dæmonem missum facias velim, totam spem tuam in Deo, inque sanguine eius preciosissimo, quem pro te fudit, colloces moneo; ipse enim tibi victoriam largitus est: is ipse in te, ac pro te dæmonem vicit iniquissimum. Quibus verbis motus Gabriel paulisper interim acquieuit; sed haud multò post maioris quietis desiderio astantes rogavit, ne de cetero vel ad modicum tempus sibi quicquam dicerent; proditor enim ille, adiecit (dæmonem intelligens) me plus nimio afflixit grauissimè.

Interea astantes, quòd Gabrielem, & expedita lingua loquentem, & viribus valentem viderant, planè credere cœperunt, eum ad sequen-

tem vsq; diem vitam producturum; idque cum Damianus Valentinus, qui ægrotum curabat, ad Philippum detulisset; haud ita erit respondit ille, vbi fitum mutabit, illico morietur, nec incassum verba, siquidē vix medietas horæ abierat, cum ille se ad eā partem componēs, vbi Philippus erat; Christi nomen eius opera inclamans, in manus Iesu tanquam ad nuptias euocatus, spiritum exhalauit, anno huius sæculi quinquagesimo octauo, tertia hora noctis: quod quidem spectaculum ita eos excitauit, qui aderant morienti, vt ex iis nemo esset, quin toto iam pectore cogitare cœperit de extremo ipso certamine, in quo vno tota res nostra agitur.

Apparet in mari periclitanti.

^a
Eam rem
iurati te-
stes qua-
tuor affir-
mant.

HOc ipso anno duo ex eius filijs spiritualibus, Italus vnus, Gal- lus alter;^a huic Aloysio erat nomen; Itali, qui aulicus erat Guid. Ascanij

Card.

Card. Floræ, excidit : ex his solus Aloysius superstes est , agens ætatis octogesimum & eò amplius annum. Quodam die, cum sumpta occasione Philippus in horem sermonem multis præsentibus venisset, hæc de eis effatus est : Italus, qui multò melior Gallo videtur (erat enim vir magno orationis , & mortificationis studio, in eoq; pietas conspiciebatur illustrior) cœpti pœnitens in Ægyptum reuertetur: Aloysius verò pietatem , quam sequi inchoauit, illo felicius retinebit. Interea lapsis paucis diebus rogat Italus, dæmone instigante, Philippum, cum nullam haberet iustam causam, vt facultatem sibi faceret Neapolim eundi; Roma enim egredi is in animo habebat, vt ad bellum proficisceretur. Hęc autem vbi B. Pater audiuit, subodoratus id , quod erat (nouerat enim ipse dæmonis insidias) abeundi facultatem, ne filij salus in discrimen adduceretur, negat. Ergo cū is

neque

neq; exorari, vt ad se rediret, vt neq; ab hac voluntate discederet, vlla ratione adduci posset, vbi illa nō procedunt, minatur illico Philippus, si id faciat, vel in mari submersum iri, vel certè in Turcarū laqueos incisurum. haud vanum fuisse B. Patris eloquium, docuit euentus: Is quippe nihil his immutatus, cum ex Vrbe iam recessisset, atque per mare inueheretur, in medios Turcas delapsus se animaduertit, quare Myoparonum pyratarum aduentantiū (quorum ingens manus erat) visu perterritus, iam propè res erat, vt caperetur à barbaris, vtpote qui viribus, ac numero nostris superiores erant. Is itaque ingenti timore correptus, consilij inops desilit in mare, vt vel sic Turcarum manus euaderet: sed cum rapidos in gurgites delatus se regere nequiret amplius, iamque vorticibus implicitus aquarum impetu ad certum afferretur exitiū, B. Patrem,^a cuius verba in

^a
Sanctos cū
vixerent
multis ap-
paruisse
satis con-
stat. lege B.
Cyrillum
in Vita SS.
Euthymij,
Ioannis Si-
lentiarij,
Et Theo-
dosiij Cano-
biarcha.
Metaphr.
in Marcel-
lo Archi-

me-

memoria habebat, vtcunque potest
femiuius implorat. Mira dictu res:
extemplò Philippus (Romæ quam-
quã tum erat) medijs nihilominus
in fluctibus adest periclitanti, por-
rectaque dextera hominem aperto
ore hiantem aquis, & in vltiorem
gurgitem omni impetu progrediẽ-
tem sustinet, subleuatque donec per
longum maris tractum ad terram
mirabiliter transuexit incolumem,
atque in sicco reposuit.

*mandrita,
E. Danie-
le Stylita
apud Syr.
to. 6. Leõ-
tium in Sy-
meone Sa-
lo apud
Metaphr.
Kal. Iul.
Venantiũ
Fortuna-
tum in S.
Germano
Parisien.
Epis. c. 68.
Gofridum
lib. 4. Vita
S. Bernar.
di cap. 1.*

Iesu Christi anno 1559
Pauli III. Pap. anno 4
Ætatis anno 44

Variè iterum propter Christum exercetur.

NON contentus ^b Philippus iis,
quæ fecerat, & statuerat, vt suo-
rum pectora ad sacramentorum fre-
quentiam, aliaque pietatis opera in-
flammarer, seruaretque inflamma-
ta, voluit etiam, vt omnem eis pro-
viribus, peccandi facultatem adi-
meret, quo die in Bacchanalibus li-
centiosius ab hominibus viuitur, eo
die

*b
Totam re
accepimus
ab us, qui
interfuere:
sunt omnes
ad quinde-
cim. Ean-
dem Franc.
Maria
Taurusius
publico te-
stimonio
confirma-
uit.*

die illos ad septem Urbis Ecclesias ducere: nec n. solertior in quærendis Christo gregibus, quàm in tudis extitit.

Ibatur initio à paucis: erāt omnes ad triginta; non multò post tantæ multitudinis concursus ad eas est factus, vt numerus hominum, qui eò conuenirent, plus mille esset.

Ordo is erat: conuocatis primùm omnis generis hominibus, tū præfinita die per se quisq; summo mane, SS. Petri & Pauli, Basilicas obibat; cumq; omnes in Ecclesiam S. Pauli, Ecclesiæq; proximaloca, vti præceptum fuerat, conuenissent, Philippo mox Patre annuente incipiebat agmen mirabili cum alacritate, ac feruore spiritus ad templū S. Sebastiani procedere, inde ad Basilicā Sancti Ioannis Lateranensis, tum ad Sanctæ Crucis in agro Sessoriano, & inde ad alias incedebant singuli, ita æquato instructi ordine, ita paribus diuisi interuallis, ea vul-

tus compositione, & moderatione
gressus, vt quocunque ingrederen-
tur, magna defigerent admiratio-
ne intuentes. inter ambulandum
nunc litanias, nunc diuinas laudes,
psalmosque suauiter concinebant:
in templo vel Sancti Sebastiani,
vel Sancti Stephani in Cælio mon-
te sito sacrum solemne, iucunda
cantorum symphonia, consueto ri-
tu cæremoniârû, decenti ministro-
rum grauitate fiebat: sacrificio asta-
bant omnes, sacerdote Christi cor-
pore pasto communicabant mini-
mum octingenti: Absoluto sacro ad
aprica loca herbis, vitibus, arbori-
busq; vestita procedebatur: ibi Pa-
tribus alimenta distribuentibus læ-
ta quisq; fronte tantû cibi, & potio-
nis accipiebat, quantum satis erat.
Villa ad quam primis illis tēporibus
veniebatur frequentius, Virginix
Maximæ erat; ibatur etiam quan-
doque nunc ad Mattheiam, nunc
ad Crescentiam, in hisq; extrueba-

tur

tur mensa non conquistissimis cibis, sed multo pane, ouisque, pomis, & caseo. A prandio actis Deo de more gratiis, procedebant mox omnes miro ordine, atq; silentio ad Scalas sanctas, certisque passuum interualis ad lætitiā, religionemq; excitādam canebatur in via, inde ad Basilicam sanctæ Crucis veniebatur, tum ad sancti Laurentij in agro Verano, inde demū ad sanctæ Mariæ ad Præsepe; ibique sermone primū de rebus diuinis ad multitudinem habito, quod in alijs Ecclesijs fieri consuevit, magno cum audientium fructu, tum hymno suauiter decantato, suo quisque arbitrato domum remigrabat.

Huius quidem profectionis tanta erat animorum utilitas, vt ex ea multitudine non deessent, qui diuino tacti spiritu vsque eò ad pietatem inflammarentur, vt se totos sacramentorum frequentia, vitæque ex Deo agenda ad Philip-

pi Pa-

pi Patris arbitrium traderent.

Verùm cum nolit Deus suos milites in otio torpere, sed semper in acie, in puluere, & labore versari, vt sicut in igne aurum comprobatur, sic eorum virtus in ipso certaminis periculo magis elucescat; eius permissu anno huius seculi quinquagesimo nono factum est, vt ea de qua diximus, peregrinatio tum non infrequens quòd omnibus fructuosa, vt probis, pijsque viris maximo exemplo erat; ita inuidis, atque maleuolis offensionis esset, materiam illis præbens in Philippum acerrimè insurgendi: ^a videntes enim quidam maiorem in dies hominum concursum ad eum fieri, cœperunt priuatim inter se primùm, deinde palàm de eius fama detrahere, ambitiosum, laudisque popularis cupidissimum appellantes, hominum plausum, ac sequelam affectantem: Nec deerant, qui eundem non ambitionis modò plenum prædicarēt,

*Percurre s.
libet, res
gestas S.
Danielis
Stylite apud
Surijs
tom. 6.*

Vitæ lib. i.

K

verùm

*Simile fer-
me acce-
disse s.
Goari
presbytero,
auctor est
Vandel-
bertus mo-
nachus in
eius vita
c. 4. apud
Str. to. 4.*

verum gulæ etiam deditum^a, eda-
cem, atque lurconem insignem, si-
mulq; adiicerent, quò eorum opera
in odium, offensionemque populi
incurreret, eum conuenticula colli-
gere, seditionem concitare, concita-
tamque fouere. & quid de inno-
centissimo viro ignominiosius dici
poterat? Sed nec his contenti tota
præterea Vrbe falsis rumoribus dis-
siparunt, illum in Ecclesiarum pere-
grinatione non Dei gloriam, ani-
morumque salutem; sed se ipsum,
propriamque sui gloriam quærere,
ibiq; opiparè satis lautissimis cibis,
quorum magna illi apponebatur
copia, vesci: eòque tandem demone
instigante adducta res est, vt quæ fal-
sò de ipso proferebãtur, adeò in Vr-
be diuulgata fuerint, vt iam vbique
locorum palàm de eo detraheretur
ab omnibus. Hæc autem cum Phi-
lippo innotuissent, fratus ille tum
præclaro conscientiaæ suæ testimo-
nio, tum etiam Christi Domini No-

stri

stri promissionibus, qui dixerat, se apud eos, qui tribulationibus premuntur perpetuò mansurum, omnes illas diaboli machinationes, omnesque ipsius impetus inuictò animo sustinebat metu prorsus vacuus.

Interim aduersatij breui rem totam ad Præsulem Ecclesiasticum generalem Urbis Vicarium, & ad alios, qui per id temporis res Fidei administrabant, deferunt: Philippum accusant non ambitionis modò, ac superbiæ, aliorumque criminum, quæ ipsi finxerant; sed etiam vt qui conuenticula colligeret, nouamque sectam ambitionis plenam inducere tentaret. Hæc vbi Præsul audiuit, magna confestim, zelo fidei, iracundia commotus, quietique Urbanæ (pro officij sui munere) studens Philippum accersit, grauibus verbis eum excipit, obiurgat, minatur carcerẽ, iubet à talibus abstinere, comites apud se ducere nullos,

spondereque toties quoties vocaretur, iudicio sisti, quindecim dierum spatio exacto nullius audire confessiones, sermones ad populum non facere, nisi noua ei ab se concessa licentia. Quæ omnia hilari ille fronte suscipiens, id tantum, qua potuit animi demissione, ac modestia, responsi dedit; paratum se esse, ut opus inceptum profèqui, ita ab illo pro superiorum voluntate cessare, nihilque sibi in animo versari, quàm Dei honorem, animarumque lucrum. Quibus verbis Præsul iratior effectus, eum suis edibus post contumeliosa aliquot verba eiecit.

Acerrima quidem fuit hæc Philippi vexatio, qua non modò à viris mundo deditis, sed etiam Deo dicatis, quorum aliqui eodem cum eo tecto viuebant, grauissimè exercebatur, quando quidem cum cernebant pij aliquot sacerdotes multitudinem, quæ illum ad sui spiritua- lem profectum sequebatur, ei cri-

mini

mini dare cœperunt, quòd elatum haberet animum : & hos quidem Philippus non solùm in via Domini aduersarios passus est, sed quietis perturbatores, quamquam animo nunquam ipsorum dictis, factisque motus fuit; si quid erat mali, quod pietatis specie ei struerent, hoc non modò hilariter, patienterque ferebat, sed etiam iniurias sibi indignè factas, & non ferendas, iniuriarumque auctores suos in Christo filios quantum maximè poterat, celare nitebantur: quòd si cõtingebat, vt ij discipulis suis patuissèt, ea erat Philippus charitate, vt quos occulere non poterat, eorum saltem facta, dictaque (quò omnem prorsus malam de illis opinionem ex animis alumnorum euelleret) iisdem præsensentibus, audientibusque aliter atque facta, dictaque erant, interpretabatur, Deumque pro ipsorum salute lacrymarum plenus precabatur assiduè : erat enim ex ea scho-

*Matt. 5.
Rom. 12.*

la, quæ orandum tradit pro inimicis, & bonum pro malo referendum.

Cum itaq; his curis angeretur, quotidianis orationibus sibi à Deo efflagitabat auxilium, nec incassum missæ preces: venit enim intra præfinitos dies ad Oratorium nostrum Sacerdos quidam ignotus, fune cinctus, demissis humeris, honesta facie, colore inter album, & fuscum, barba & capillo natura nigro: is multis audientibus dixit se missum esse à quibusdam Religiosis viris, quibus rem magnam Dominus indicauerat: ea autem erat, (quam remotis arbitris, Franc. Mariæ Taurusio exposuit) vt indiceretur quadragenarum horarum supplicatio; Ex ea. n. ait, magnus sequetur fructus, tota hæc Diaboli impugnatione fumi instar euanescet, Oratorij opus magis quàm antea efflorescet: qui Philippum insectantur, si in cœpto persistent, diem obibunt. Nar-

ravit

rauit deinde idipsum Philippo, qui cum totus à Deo penderet, nunquam de diuina ope desperauerat, nunquamue animum desponderat, quinimo hæc semper, vt cætera fortiter, & constanter sustinuerat, & sustinebat.

Interea cum hunc in modum excerceretur, patientiaq; superaret omnia, diceretq; idcirco se ea oppugnari tentatione, vt animi humilitatem acquireret, & vt primùm ex illa fructum cepisset, finem illico habituram, meritus est vt sui memor esset Omnipotens; Namque cum mira demissione, modestiaque Iudici- bus responderet, non magis ad inceptum opus profequendũ, quàm ad intermittendum paratũ esse, nihilq; se præter vnã Dei gloriã quærere, suamq; ad Superiorum voluntatem accommodare: hoc humilitatis, ac singularis constantiæ specimen, Magistratũ ad benignitatẽ induxit, quippe certº iã factus de eius

vitæ innocentia, morumque integritate, malignantium aduersariorum technas in nihilum redegit, cōcessaq; illi libera facultas est suo more viuēdi, peccatis obnoxios ad Deum qua vellet arte, trahendi. Testantur sanè qui cum eo tum versabantur, nunquam illum animo vel minimùm excidentem vidisse, sed contra maiores in dies ad Dei gloriam promouendam vires collegisse: Vnus tamen ex ijs, qui Magistratui præerat magni vir nominis cum pertinaciter in homine Dei comprimēdo persisteret, repētina morte intra præfinitos dies ex hac vita sublatus est anno huius sæculi quinquagesimo nono, x. Kal. Iunias.

His curis exutus iterum in proximorum salutem ardentissimo studio incumbit.

INterea cum in vulgus relatum iã esset, Philippo iterum datam facultatem quod vellet, faciendi, cœperunt

perunt vt prius homines, nō ex plebe tantum, sed ex nobilitate etiam Sacramentorum, consiliorumque causa illius cubiculum frequentare: fructus, qui ex pijs eius colloquijs procedebat, multus erat, in diesque crescebat assidue: ex quo fiebat, vt multos adiuuante Domino à sceleribus ereptos ad Christum adiunxerit felicissime.

Proximorum charitate adeò ardebat, vt illum ad omnium vtilitatem natum crederes: in omnes enim effusus, quasi omnium parens, viuebat omnibus, vt omnia omnibus, quò omnes Christo aggregaret, factus esset.

Hinc fiebat, vt flagitiorum hominum ita frangeretur misericordia, vt cum eos intueretur, vix se continere posset, quin multas profunderet lacrymas, internæ ipsius charitatis præclarissima testimonia.

Nulla res erat omnium, quam ipse magis cuperet, quàm proximorum

salutem. Accedentium confessiones omni tempore excipiebat, eosque aut cōsolando, aut cōsilio, aut re adiuuabat mirabiliter; in id vel maximè incumbens, vt omni deposita sollicitudine, Deo, sanctisq; omnibus se suamq; salutem curæ esse cognoscerent, seq; demū peccatis omni ope abstinere contenderent.

Crebris, repetitisq; sermonibus de rebus piis illos ad bene, Christianeque viuendum hortabatur, nihil prætermittens eorum, quib⁹ eis vel minima in re prodesset; ardentissimaq; cupiditate motus eosdē Christo arctioribus vinculis coniungendi, seipsum relinquebat potius, suaque cōmoda, quàm illos desereret.

Sui copiam omnibus faciebat assiduè: cubiculum suum perpetuò venienti cuilibet patere voluit, dicereque solitus erat, se nec tempus, quo sibi vacaret, nec locum vbi sol⁹ esset, cupere: sat sibi esse, si quibus reb⁹ poterat, proximū iuaret; Hinc

factum

factum est, vt qui ei erant à ministe-
rio interdixerit, ne quemquam cu-
biculi aditu prohiberent, neue ad
eum adeuntibus; Philippus, dice-
rent, quieti se dedit; Philippus in cu-
biculum nuper recepit sese. O ho-
minem proximorū desiderio, Dei-
que gloria flagrantissimum! quem
non quies, non remissio, nec quic-
quam aliud, quod delectationem
afferret, delectabat: nihil in vita ex-
petendum arbitratus est, nisi quod
esset cum Deo, mortaliumq; salute
coniunctum,

Illud etiam sæpe contingebat,
quòd completo sacrificio, accede-
bant ad eū quamplurimi, quos ille
sūmo charitatis affectu aliorū ma-
gis, quàm sui memor (etsi iucundū
sibi erat contemplationi eo tempo-
re vacare) excipiebat: orationis qui-
dem, meditationisque studiū in illo
eximiū fuit, sed tamen vt proximos
iuuaret, ipsorum vtilitatem suis
commodis, sanctisq; cupiditatibus

præfere-

præfererat: hinc dicere solitus erat; animæ Deum amanti nihil contingere iucundius, nihilq; suavius, quàm Christum, Christi amore relinquere.

Nihil præterea laboris erat quod alumnorum causa non subiret: omnia excogitabat, moliebatur, efficiebat, quò filijs consultum foret: nihil ad eorum spiritalem profectum quod pertineret, omisit: si contigebat è suis quemquam tentatione premi, vix, ac ne vix quidem verbis explicari potest, quanto studio, & cura adesset, opitularetur, animum adderet. Ad omnium ingenia ita se accommodabat, vt Apostoli Pauli instar, omnibus omnia fieret mirificè.

I. Cor. 9.

Quid quæso non faciebat ille, vt quos Christo genuerat, Christo seruaret? consilio quidem quantum poterat, labore plus pene quàm poterat, vigilabat pro ipsis, docebat eos orare, mundi contemptum mon-
nebat,

nebat, Deo se totos tradere hortabatur, apud se etiam primis illis temporibus, vt vel sic maiore eos inter se amore coniungeret, frugali cœna pascebat, instar gallinæ factus, quæ ex naturæ instinctu id habet, vt congreget pullos suos sub alas; & Aquilæ non dissimilis, de qua hæc in sacris Codicibus verba legimus, Sicut aquila prouocans ad volādum pullos suos, & super eos volitans.

*Mat. 23.**Deut. 32.*

Mirabilem Ecstasin patitur.

Philippus precandi assiduitate hoc acceperat, vt mētem in Dei, diuinarumque rerum cognitione perpetuò defixam haberet: quo fiebat, vt raptuum fugiendorum gratia, animum à diuinis, quod ante diximus, remouere cogeretur, faciliusque Philippo erat in Deum rapi, diuinaque pati, quàm illis, in quibus calor Spiritus sancti refriguerat, mentem ad res mortales conuertere.

Inter

Inter orandum, celebrandumq;
extra se positus videbatur creberri-
mè, vt corpore quidem coram adef-
set, animo verò in cælis versaretur.

Obferuarunt eum nonnulli sæ-
pissimè, in hostia salutari de more
attollenda (senio etsi confectum)
consistentem in digitis: eundè præ-
terea extra se raptum cum oraret,
deprehenderunt complures.

^a
*Testes iu-
rati tres,
sacerdotio-
que pradi-
ti id firma-
runt.*

Eodem anno Patres Cœnobij^a S.
Mariæ supra Mineruam, quo tem-
pore eis Angelus Diacetus præerat,
intra claustra domus quadragena-
rum horarum supplicationem ob-
res graues indixère: orationi inter-
fuit Philippus, precabatur ille loco
abdito, ibique se Deo coniugens, to-
tus extra se rapitur, lapidisque instar
factus, apertis oculis, hilarique vul-
tu Sanctissimum Eucharistiæ Sacra-
mentum intueri videbatur: Id cum
quidam aduenterent, properè ad
ipsum accurrunt, eumque, quem
calor vitalis iam penè totum reli-

querat,

querat, nominatim, vt ad se redeat, inclamant, manibus contrectant, sed frustra omnia; nihil enim ille audiebat, nihilque mouebatur, sentiebat nihil: ergo id quod erāt suspicati, in cubiculum ei loco proximū inter manus deferunt expiranti similem, sensusque omnis expertem: vbi tandiu eum reliquerunt, quoad totus hilaris ex raptu ad se redire visus est. Tū interrogatus ab Angelo Diaceto, & Felice à Castro Frāco ex eadem familia, quid nā sibi accedisset, vix illorum precibus victus modestè, verecundèq; hunc in modum respondit: preces vestras, Patres mei, Dominus audiuit benignitate sua: sed huiusmodi responsio haudquaquam contenti instabant enixius, vt rem totam exponeret: quibus tandem cedere coactus^a, oranti mihi, dixit, Christus sese ostendit, astantesque signo crucis muniuit.

^a
Compulsi
sanctissimi
viri Sisa
narrant.
legeres ge-
stas S. Ber-
nardi à
Surio rela-
tas tom. 3.
c. 6. Theo-
doretum in
Philos. c. 2.
in Iuliano
Saba, Ge-
orgium
Monachū
in S. Theo-
doro Siceo-
ta.

Pro-

Prophetia dono fulget.

^a
Testatur
id sacra-
mento Ca-
sar Baro-
nius Car-
dinalis.

Venerat eodem ferme anno Cæ-
sar Baronius, Dominico die,
ad Beatum Patrem, vt confiteretur
de peccatis suis; cui ille; I nunc, in-
quit, ad Xenodochium sancti Spiri-
tus; audiam te post, ne moreris. Sed
cum Baronius horam ægris mini-
strandam iam abiisse responderet, ac
proinde nihil superesse faciendum,
quod eorum commodis, vtilitatiq;
seruiret (quippe tū capiendæ quie-
tis tempus erat) perficere, subiecit
mox Philippus, properè quod man-
davi, tua quod nihil refert, percon-
tari desinas, nihil aliud dicam. Pa-
ruit mox ille (ne minimo quidem
spatio temporis interiecto) iubenti,
inque Nosocomium ingressus, se-
cum ipse animo agitans, non sine
causa eò se à Philippo missum esse,
circumspicere cœpit, si quem cer-
neret sua ope indigentem, interq;
circumcirca prospiciendum æger

extre-

extremum agēs spiritum ei sese ob-
iicit, candela de more ad eius ca-
put accensa: quamobrem arbitra-
tus illum ipsum esse, ad quem mit-
teretur, ad lectulum accedit, egrotū
vitali spiritu penè defectum offen-
dit; quærit ab eo primū peregerit ne
peccatorum Confessionem, sacram-
ne Eucharistiam sumpserit: cui cum
ille inter mortuis vocibus, sine eius-
modi sacramentorum perceptione
se mori respondisset, aduolat illico
Baronius ad sacerdotem: rogat mo-
rientis peccata auditum eat, à mora
ei periculum esse vociferatur. Qui-
bus sacerdos perceptis, coram Ba-
ronio de negligentia purgat sese: æ-
ger, Domine (dicere cœpit) cum
heri à prandio intempestiuè ad No-
socomium nostrum venisset, in le-
ctulo, quòd alieno tempore accessse-
rat, salutari peccatorum confessio-
ne nondum perpurgatus, colloca-
tus fuit: interea eius rei oblitis mini-
stris confessionis beneficio ægrotus

priuatur, quem adeò morbus improuisò oppressit, vt repente in scijs nobis ad vltimum periculi venerit; id autem vbi ipsi comperimus, eum illico iam destitutum viribus, interclusa anima, vt loqui non posset (actum n. de eo iam erat) extremo vel minimùm oleo (aliis sacramentis, ob viri impotentiam, quippe mors instabat, nō administratis) munire curauimus: hæc ille Baronio retulit; sed mira prosequamur.

Accedit sacerdos ad morientem, de necessitate vltima monet, confiteri ne velit, exposcit: annuit, atque vbi (rem dictu mirabilem) confessionem peregit, sacrumque de manu sacerdotis viaticum sumpsit, illico astante semper Baronio stupore attonito expirauit, miroque profus modo factum est, vt labente iam spiritu, tandiu æger produxerit vitam, quandiu Beatus Pater de statu eius diuinitus admonitus miserit qui curaret, vt omnibus Ecclesiæ sa-

cra-

cramentis præmunitus supremum diem exleret. Post hæc reuersus ad Philippum Baronius, omnem rem ordine aperit: cui ille, ex his ait, iam discas velim, quod tibi deinceps mandauero, id sine cunctatione exequaris.

Non ab re opinor erit, si hoc loco aliquid scribam de eiusdem Baronij Annalibus: quando quidem ad eos conscribendos à Philippo impulsus fuit^a diuinitus: rem vt gesta est, explicabo. Cum primùm ille ad populum sermones habere cœpit, æternos cruciatus apud inferos impiis constitutos, rursusq; sempiterna, & quæ verbis exprimi non possunt præmia, quæ probos manent in cœlo, proponebat: diuini iudicij quoq; seueritatem, mortisq; memoriã grauib; verbis inculcabat. Id vbi crebrius B. Pater aduertit, diuini spiritus impulsu Baronio iubet, vt sine eius generis sermonib⁹ facto, ad Ecclesiasticã historiam in Oratorio re-

Id iureiurando firmavit Caesar Card. Baronius.

ferendam se conuertat: cui cum graue sibi id esse responderet, quòd putabat nullã ex eo labore utilitatẽ capturos esse astantes; instat iterum his auditis Philippus, vrgetque etiam atque etiam, vt imperata facere non differat. Ergo aggreditur ille iteratis sæpe eiusdem Philippi iussionibus Ecclesiasticam historiam: id autem opus ad eò Beatus Pater vrgebat, vt si quando Baronium vel tantillum à cœptis desistentem vidisset, stimulis acerrimæ reprehensionis impelleret, exæstuans (vt eiusdem Baronij verbis vtat) à zelo Ecclesiæ laborantis, vbi mente illa sua diuino perfusa lumine, atque prophetico afflata spiritu vidit è portis Inferi in Ecclesiæ detrimentum Satanæ progressas esse Centurias, ex aduerso consurgens pro domino Israel præliaturus prælia Domini, non minore, vel pari saltem numero militum compensato certamine, decernendum putauit: ele-

^a
*Legatur
Caesaris
Card. Ba-
ronij Phi-
lippograti-
arum
actio. An-
nal. tom. 8.*

git

git itaque ex ijs, qui eum sequeban-
tur, Baronium, quem vnum, quasi a-
liud agere simulans tot obiiceret ar-
matis hostibus: Exorsus itaque ille
impositum onus, illud quidē, quod
eius iussione semel cœperat, ad tri-
ginta annos feliciter propagauit,
ipsam integram rerum gestarum se-
riem septies in Oratorio repetendo

Mirum videre erat qua anxietate
Philippus astaret operi, vrgens præ-
sentia, instans verbis, durus non-
nunquam Baronio videbatur pensi,
diuinæq; operæ exactor, cum ad a-
liena ab instituto se diuertere ne vel
minimum pateretur. Quamobrem
sæpe aliquid ille humani in eo susti-
nebat nondum intelligens Beatum
Patrem diuino afflatum spiritu id
ab eo exposcere: quam vero ex his
utilitatem consecuta sit Ecclesia,
non attigam: Quid enim opus
est verbis, vbi res ipsæ per
se loquuntur.

*Septemdecim annorum adolescen-
tem Sacerdotio insignitum
noscit diuinitus.*

Eodem ferme tempore adole-
scens quidam Thomas nomine,
annorum circiter sexdecim (septi-
mum enim, & decimum non exple-
uerat) Romam venerat. Hunc pro-
pinqui (quod omnes præter ipsos
latebat) ea etsi ætate non erat, vt
promoueri ad sacros ordines posset,
sacerdotio tamen initiari fecerant,
idq; eo consilio, vt aditum sibi com-
pararent ad luculentam, magnamq;
hæreditatem plus quinquaginta
millibus adeundam aureorum, quã
nullo alio pacto (quòd hæredes se-
cundi erant) nisi Thomas, cui ea
obueniebat, sacerdotalem vitam
amplecteretur, obtinere poterant:
is itaque vbi Romam peruenit, mox
secunda circiter hora noctis ad Bea-
tum Patrem adducitur: qui si mul-
atque illum vidit, sacerdos es, ei di-

xit,

xit, an non ita est? cui Thomas haud
dubium, inquit, id quidem est: sa-
cerdos sum: verum dicis, eiq; cun-
cta exposuit, vt se habuerant. Ea
porrò prædictio admirabilis prorsus
extitit, quãdo quidem is planè igno-
tus erat Philippo adolescentulus,
qui ætatis annum septimum & deci-
mum non excedens, laicorum mo-
re indutus prodibat. Narrauit dein-
de B. Pater Francisco Mariæ Tau-
rusio se Thomæ faciem eo fulgore,
qui è sacerdotali caractere fluit,
splendentem vidisse. Cuius rei, ne
quis fabulosam, aut commentitiam
putet, auctor est idem Franc. Maria
Taurusius Cardinalis Philippi fa-
miliarissimus, qui eandem iureiu-
rando firmavit. Nunc discedam à
rebus à Philippo gestis Paulo Quar-
to Pontifice: sed adiiciam prius hæc
paucula, quæ quoniam quo Ponti-
ficatus anno gesta sint, ignoro, in
extremum locum coniicien-
da fuere.

Prædictiones.

*Id sacra-
mento te-
status est
Franciscus
Maria
Taurusius
Cardinalis*

Venit quodam die manè ad
Beatum Patrè Franciscus Ma-
ria Taurusius; huic mox Philippus:
Quid ei mulieri, inquit (eam pro-
prio nomine appellans) factum
censes? quamdudum non vidisti e-
am? nostin quis sit eius vitæ status?
magna enim eius causa sollicitudi-
ne afficior: Irectà quantocius ad eã,
ipsaq; visa ad me quamprimùm re-
uertere: Erat ea mulier pietati de-
dita, Philippo de peccatis suis confi-
tebatur, seq; in Nosocomio S. Iaco-
bi Insanabilium dedicauerat ægro-
tantium feminarum obsequio: hæc
itaq; etsi paucis ante diebus optimè
valebat, tamen ex improviso mor-
bo oppressa difficillimo, qui subitò
attulit mortem, sacris iam candelis
ad caput eius accensis agebat ani-
mam, feminam ergo iam cum mor-
te luctantem offendit Taurusius,
omnibus sensibus destitutam, spiri-

tum

tum efflantem: mox ad Philippum reuersus rem ei totam narrauit, qui feminæ statum, de qua nihil prors⁹ acceperat, diuinitus præsenferat.

Dux quidam militum apud Philippum cōfessiones agere cœperat: hunc ille cum diebus aliquot non vidisset, id quod erat præsentens diuinitus, misit qui omni adhibita diligentia, ac festinatione inuestigaret vbi is moraretur: quem enim locum incoleret ab alumnis Philippi ignorabatur omnino: ergo quæritur, quæsitusque inuenitur præter omnium opinionem vitali penè spiritu defectus; atque ad mortem properans.

Cogitationes hominum occultas noscit.

ENituit præter ceteras iisdem ferme temporibus in Beato Patre isthæc virtus, vt occultissimas hominum cogitationes^a prænosceret quàm optimè: eius rei certissima iudicia habem⁹ quã plurima; illa verò

*Hoc itidem
Franciscus
Marta
Taurusius
Card. iuratus narrauit.*

*a
Vidisse
Philippū,
nosscēq;
hominum*

*animos,
intimosq;
eorum re-
cessus pe-
netrasse
sacramēto
testati
sunt Fede-
ricus Bor-
romæus
Cardinal.
Franciscus
Maria
Taurusius
Cardinalis
Caesar Ba-
ronius
Card. Hoc
ipsum in-
tegerrime
fidei viri
ad sexa-
ginta iura-
ti firmarūt*

*a
Vide Doro-
theum in
B. Dof-*

maximè excellent, quibus occulta hominum delicta ab ipso visa comprehenduntur.

Conscientiæ suorum vulnera, quamquam occultissima diuinitus intuebatur, penetrabat, eaque priusquam alūni verbum vllum facerent, illis ipsis detegebat, his verbis: Tu id periculi subijsti, vel in hanc culpā prolapsus es: hæc oranti mihi innotuere. Quibus dictis, salubria ipsis monita tradens, ita eorū animos in Dei timore, suiq; ipsi amore firmabat, vt illos deinceps, suo nutu, arbitrioque regeret.

Intimos mentium recessus videbat, tentationes suorum in Christo filiorū ipsismet admirantibus, reticentibusq; detegebat: certis nōnunquā hominibus, qui eum cōueniebant, colaphū infligere cōsueuerat, dicens: non te cædo, sed diabolum. qua in re sanctissimos viros imitatus videtur, qui diabolicas tentationes a lapidibus ab hominibus propulsabant.

Mul-

Multi fanè qui & doctrina, & prudentia valebant plurimùm, cum animaduenterent sua delicta, occultasq; animi cogitationes Philippo probè cognitatas, apertasq; esse, maximo perculsi stupore eum tanquã cœlestè, diuinũq; virũ reuererbãtur.

Aperiebat adhuc sæpissimè quib⁹ cum eo quotidiana consuetudo erat, ipso quamquam ad confessiones nō utebantur, mentis cogitata, intimosq; animi sens⁹: quod ille eo consilio faciebat, vt eos ad cœlestiũ amorẽ, atq; peccati odium prouocaret facilius.

Adolescens quidam Dominicus, cum nocte quadam importunis cōcupiscentiæ motibus pressus esset, verecundansq; manè, cum his fortè non qua par erat, fortitudine restitisset, Philippũ vt consueuerat, adire, domi se cōtinuit, sed eodẽ die à prandio veniẽs is ad Oratoriũ, vt sermonibus interesset (nunquam n̄ intermittebat vnũ diem, quin sem-

*theo, Me-
taph. in Pa-
chomio c.
59. S. Gre-
gor. dialo.
lib. 2. c. 4.
30. Euer-
helmum
Abb in
Poppone
apud Su-
rium tom.
1. cap. 18.
Cranziũ
in S. Euer-
modo Van-
dal lib. 5.
c. 42. Petri
Damiani
in S. Rom-
ualdo. c. 55.
demum
Suriũ in
B. Edmũ-
do Episc.
tom. 6. c. 8.*

per veniret) Beati Patris aspectū declinare nō potuit: ei ergo accersito; tu dixit, superiore nocte acerrimas tētationes carnis sustinuiſti, adeoq; perfectè rem totam exposuit, vt ille præ nimio stupore obmutuerit.

Alio deinde tempore rem nescio quam penitus occultam eidem aperuit, quam præter Dominicum sciebat nemo, ipse autē nulli mortalium enunciauerat.

Concludam iam caput his paucis: Adeo excelluit Philippus in dignoscēdis cum domesticorum, tum externorum occultissimis cogitationibus, vt^a vel ex sola facie internum cuiusq; statū cognosceret: illud verò contingebat sæpissimè, vt qui ad eum ventitabant; Quid tua isthæc, diceret, noua figura oris? in vultu filii morbus tibi est, ægrotatio, & vitium. Quibus verbis internam animi mutationem, quæ in illis, quibuscū loquebatur, facta erat, significabat, frequenterq; eum audires dicentē:

^a
Eius rei, & ceteri silentur, iuratum teste habemus Federicum Card. Borromæum.

me-

melius nunc habes, nunc cœpisti conualescere, nunc statum mutasti. Verbis exprimi nō potest cognitio, quæ habetur diuinit⁹; ea quippe qua Philipp⁹ vel ex solo aspectu interiorum hominū statū nouerat, humana haud esse poterat vllō modo.

Illud verò nec silebo, hac ipsa tam admirabili cognitione crebrius ab se internum piorum ornatum conspectum esse.

Iesu Christi anno
1559

Sede vacante

Ætatis anno
45*Futura prœuidet.*

Adolescens quidam Lusitanus annorum septemdecim Franciscus Bassus nomine, Beato Patre ad confessiones vti cœperat: hunc Philippus ad sacramentotum frequentiam, atq; orandi studium suaviter impellens, varijsque, quas vocant, mortificationibus exercens id affecutus est, vt tantum ille in spiritu profecerit, quod omnes in admirationem raperet, ceterisque exem-

^a
Eius rei
iuratus te-
stis est
Franciscus
Maria
Taurusius
Card.

plo

plō prælucet, diuinæque iam gratiæ radij in eius faciem redundarēt: inter loquendū verò iubente Philippo Patre, de rebus piis, eo animi ardore, ea vi, ac facilitate sermonem exprimebat, tam dulcia cum Deo, Deique Matre miscebat colloquia, tam sanctè, ac piè consolabatur astantes, tamq; efficaciter de virtutis pulchritudine, deq; diuino amore differebat, vt omnes qui eum audirent, ac præcipuè doctissimus Aloysius Lipomanus Veronæ Episcopus adolescentuli in dicendo vim, ardorem, & efficaciam non satis admiraretur. Nec hic stetit res: ea erat præterea animi constantia, vt tribulationes omnes, graues licet, nõ fortiter modò, sed hilariter etiam sustineret, obedientiæ verò tam miro tenebatur desiderio, vt quod Philippus imperaret, quasi ille Angeli vocem audiret, nulla interpolita mora faceret libentissimè.

Is tandem, quòd maiorem fortè

vita

vitæ perfectionem cuperet, Religioni S. Dominici se addicere decreuit: quod vbi Philippus cognouit, etsi moleste ferebat adolescentulum ab se, sui que institutione disiungere, nihilominus probato diu eius spiritu, & vocatione, ne diuinæ voluntati resistere videretur, facultatem ei concessit, anno huius sæculi quinquagesimo nono, octauo Idus Octobris, sacrum Religionis habitum induendi: quod dum fieret, aderat Beatus Pater vbertim lacrymans: lacrymantem quid fletet rogitat Franciscus Maria Taurusius: cui Philippus; huius adolescentuli inquit, virtutes deploro.

Atqui in præsentia quidem, quid isthuc verbi esset, quorsumue fletus ille spectaret, Philippo, qui solus cognouerat, silentio obuolente, Taurusium latuit: verum quem habuerit deinde euentum hæc adolescentuli in altiorē vitæ statum migratio, res planè indicauit: is enim,

quem

quem ob vitæ integritatem, ardentemq; in Christum amorem admirabantur pleriq;, quamquam Religionis habitu nõ exiit, ad tantã concordiam, atque ignauiam delapsus est, vt paulatim in varios fluctus, æstusq; solitudinum reuolutus tam graue tædium præsentis status mentem eius oppresserit, vt de abiicienda seueriore disciplina, & sæculi commodis repetendis secum ipse meditatus sit: ergo vitam vagam amplectitur, obedientiam fugitat, certum locum non incolit, nunc vnum tenet, inde item in alium se recipit, indeq; in alium, miserimusq; miserriam vitam errans ducit. viuit is adhuc, institutoq; suo vagus, & errans modò huc, modò illuc discurret.

Agè iam veniamus ad res à Philippo gestas Pio III. Pontifice Pauli successore, qui Pontificatum iniit vij. Kal. Ianuarias, anno millesimo quingentesimo sexagesimo.

LIBRI PRIMI FINIS.

BEA-